

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANCIJA

ZA 2009. GODINU

Broj: 03-03/10

Sarajevo, lipanj 2010. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINACIJA****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva financija** (u daljem tekstu Ministarstvo) za 2009. godinu (bilanca stanja na dan 31. prosinac 2009. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Ministarstva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

1. Nisu utvrđene ukupne obveze FBiH sukladno Zakonu o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (plaće, dobavljači) i nije izvršeno usuglašavanje izmirenih obveza po osnovu unutrašnjeg duga koje se vode u pomoćnim evidencijama Ministarstva sa obvezama iskazanim u Glavnoj knjizi Riznice na bilančnim pozicijama Prijašnjeg FMO-a i OSA-e FBiH (točka 5.10 Izvješća);
2. Ne može se potvrditi da su sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o riznici u FBiH sačinjavani planovi novčanih tijekova, koji predstavljaju osnov za izvršenje Proračuna FBiH, na bazi relevantnih i svih neophodnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora i da je na adekvatan način planirana likvidnost Proračuna FBiH za 2009. godinu. Također, tromjesečni i mjesečni operativni planovi proračunskih korisnika nisu odobravani na temelju prethodno sačinjenog plana novčanih tijekova, sukladno naprijed navedenim zakonima (točka 5.2 Izvješća);

3. Ne može se potvrditi da je sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2009. godinu vršeno adekvatno izvješćivanje Vlade FBiH o izvršenju Proračuna FBiH za 2009. godinu. Nisu sačinjavana adekvatna izvješća o utrošku tekućih transfera i utrošku sredstava tekuće pričuve Vlade FBiH (točka 5.2 Izvješća);
4. Ne može se potvrditi da su prilikom izrade Proračuna FBiH za 2010. godinu poštovane odredbe Zakona o proračunima u FBiH u dijelu poštivanja utvrđenih rokova za provođenje propisanih procedura, kao i da je prije predlaganja visine sredstava proračunskim korisnicima vršeno usuglašavanje sa istima (točka 5.2 Izvješća);
5. Nisu u potpunosti provedene odredbe Zakona o javnim nabavama BiH prilikom izbora dobavljača za nabavku dijela kompjutorskih usluga i usluga tiskanja upravnih biljega i mjenica (57.449 KM) (točka 5.6 Izvješća);
6. Nisu dosljedno provedene odredbe Odluke Vlade FBiH o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, u dijelu doznake drugog dijela kredita kantonima prije doznake druge tranše III Stand-by aranžmana u Proračun FBiH. Doznačene pozajmice kantonima nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Riznice na poziciji dugoročnih plasmana sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH (točka 5.7 Izvješća);
7. Nemogućnost potvrđivanja opravdanosti doznačenih sredstava po osnovu „Transfera Fondaciji za održivi razvoj FBiH Odradž“ u iznosu od 5.673.000 KM, obzirom da nije prezentirana adekvatna dokumentacija kojom bi se potvrdio osnov doznake sredstava, izvješće o namjenskom utrošku, kao i nadzor nad utroškom istih (točka 5.5 Izvješća);
8. Nisu dosljedno provedene odredbe Odluke Vlade FBiH u dijelu povrata dijela pozajmice u visini od 3.994.000 KM na poseban transakcijskog računa Federalne uprave za civilnu zaštitu, odobrene Proračunom FBiH za 2009. godinu (točka 5.9 Izvješća);
9. Ne može se potvrditi da su isplate naknade članovima komisija na teret odobrenih proračunskih sredstava Ministarstva, a koje su formirane od strane Vlade FBiH, vršene sukladno Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u dijelu utvrđivanja visine naknade uz primjenu propisanih kriterija (točka 5.4 Izvješća);
10. Ne može se potvrditi opravdanost dijela iskazanih izdataka na ime putnih troškova, troškova mobilnih telefona, troškova goriva i reprezentacije, obzirom da se iz prezentirane dokumentacije nije mogao potvrditi namjenski utrošak sredstava (točka 5.4 Izvješća);

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća Ministarstva financija FBiH, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenja proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Finansijsko poslovanje Ministarstva financija FBiH tijekom 2009. godine, osim za napomene navedene u točkama 1., 2., 3., 4., 5. i 6. u prethodnom pasusu, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 11.06.2010. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME	1
4.	OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2008. GODINU	6
5.	NALAZI I PREPORUKE	9
5.1	Sustav internih kontrola	9
5.2	Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.....	10
5.3	Proračun Federalnog ministarstva financija za 2009. godinu	16
5.4	Izdaci za materijal i usluge	16
5.5	Tekući transferi	20
5.6	Nabavke i kapitalni izdaci.....	21
5.7	Pozajmice kantonima	22
5.8	Implementacija razvojno – investicionih projekata financiranih iz ino–kreditnih i donatorskih sredstava.....	23
5.9	Otplate domaćeg pozajmljivanja.....	24
5.10	Otplata unutarnjeg duga FBiH po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka bivšeg FMO i VF i neisplaćenih obveze prema dobavljačima	25
5.11	Otplata unutarnjeg duga po osnovu stare devizne štednje.....	26
5.12	Otplata unutarnjeg duga po osnovu ratnih tražbina.....	27
5.13	Vanjski dug	28
5.14	Ostali nalazi.....	31
6.	KOMENTAR	33
	PRILOG BR. 1	1
	Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva financija na dan 31.12.2009. godine	1

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINACIJA
za 2009. godinu**

1. UVOD

Federalno ministarstvo financija (**u daljem tekstu: Ministarstvo**) osnovano je sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Navedenim Zakonom utvrđena je nadležnost Ministarstva koja se odnosi na: porezni sustav i poreznu politiku, praćenje ostvarivanja politike i mjera u oblasti deviznog sustava sukladno Ustavu BiH i Zakonu o Centralnoj banci, kreditnog i bankarskog sustava, sustav financijskog poslovanja, obračunski sustav, sustav osiguranja imovine i lica, sustav taksi, doprinosa i drugih dažbina i igara na sreću, sustav financiranja javne potrošnje, izrada i izvršenje Proračuna FBiH i godišnjeg obračuna Proračuna FBiH, nadzor nad izvršenjem Proračuna FBiH, riznično poslovanje, upravljanje novčanim tijekovima, dnevno praćenje novčanih sredstava, obveze i tražbine i utvrđivanje dinamike praćenja i planiranja osiguranja nedostajućih sredstava, koncentracija financijskih sredstava radi osiguranja financijskog tržišta, javni dug i njegovo servisiranje i kontrola ostvarivanja Proračuna FBiH.

Unutarnja organizacija Ministarstva uređena je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva financija. Ministarstvo je u studenom 2009. godine donijelo novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu, koji je u primjeni od početka 2010. godine.

U sastavu Ministarstva nalazi se: Porezna uprava FBiH i Financijska policija FBiH.

Radom Ministarstva rukovodi Ministar, koji ima ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima i općim aktima.

Na dan 31.12.2009. godine u Ministarstvu je bilo uposleno 126 uposlenika, a Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu je bilo predviđeno 193 uposlenika.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe br. 5.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Ministarstva financija FBiH, za 2009. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Predmet revizije nisu pojedinačna financijska izvješća uprava, koje se nalaze u sastavu Ministarstva, niti njihova konsolidirana financijska izvješća.

Cilj revizije financijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o financijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li financijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju financijsko i materijalno stanje Ministarstva financija FBiH na dan 31.12.2009. godine, izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su financijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i financijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u periodu od prosinca 2009. godine do lipnja 2010. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva financija FBiH za 2009. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Potrebno je osigurati da se izrada Proračuna FBiH u cijelosti vrši sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, u dijelu poštivanja propisanih procedura i rokova, kao i u dijelu usuglašavanja sa proračunskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog proračunskog korisnika posebno.*
- *Preporučuje se da se sukladno nadležnostima donesu interni akti kojima bi se utvrdili kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici proračuna i na osnovu istih sačini registar korisnika Proračuna FBiH, u cilju omogućavanja subjektima sa svojstvom pravnog lica da samostalno planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi proračunskih sredstava.*
- *Potrebno je planove novčanih tijekova sačinjavati na bazi relevantnih i svih neophodnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o riznici u FBiH, a ukoliko je planiran deficit, u plan novčanih tijekova je potrebno uključiti i preporuke o potrebnim korektivnim mjerama.*
- *Potrebno je da ministar financija na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tijekova odobrava mjesečne planove alokacije raspoloživih proračunskih sredstava proračunskim korisnicima, uz sačinjavanje instrukcija proračunskim korisnicima za pripremu i podnošenje prijedloga operativnih proračuna, sukladno članku 28. i 29. Zakona o proračunima u FBiH.*
- *Potrebno je da se proračunski korisnici posebno izvještavaju o odobrenim operativnim proračunima kako bi se istima omogućilo preuzimanje obveza sukladno odobrenim tromjesečnim i mjesečnim planom izvršavanja proračuna, na način kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.*
- *Potrebno je da se prilikom predlaganja privremenih mjera za uravnoteženje Proračuna Vladi FBiH prethodno sačini akt o procjeni povećanja rashoda i/ili izdataka, odnosno smanjenja prihoda i/ili primitaka, a prilikom provođenja privremenih mjera da se konkretno definišu vrste i iznosi rashoda i/ili izdataka koji se obustavljaju, na način kako je to propisano člankom 22. Zakona o proračunima u FBiH.*
- *Potrebno je osigurati da se Proračun FBiH izvršava sukladno prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH, a internim procedurama propisati način i kriterije plaćanja podgrupa koje se nalaze u okviru zakonskih prioriteta.*
- *Potrebno je da se sačinjava Godišnje i tromjesečna izvješća o izvršenju Proračuna FBiH sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH. Isto tako, potrebno je godišnje konsolidirane iskaze Proračuna FBiH sačinjavati sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*
- *Potrebno je da se sukladno nadležnostima poduzmu aktivnosti, kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definirao način izvješćivanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera, u cilju adekvatnog praćenja namjenskog utroška istih od strane Ministarstva i Vlade FBiH.*
- *Potrebno je da Ministarstvo financija, u skladu sa svojim nadležnostima, adekvatno analizira zahtjeve za sredstvima iz tekuće pričuve i sačinjava preporuku Vladi FBiH vezano za tražena sredstva tekuće pričuve, sukladno odredbama Odluke o kriterijima raspodjele financijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH. Također je potrebno je da Ministarstvo osigura da proračunski korisnici podnose mjesečne izvješća o utrošku odobrenih sredstava tekuće pričuve, da iste konsolidira i tromjesečno dostavlja Vladi FBiH.*
- *Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Naputka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa u dijelu da proračunski korisnici kojima su otvoreni podračuni dostavljaju periodična i godišnje izvješća o namjenskom utrošku sredstava, kao i da se preostali iznos neiskorištenih sredstava na podračunima evidentira na vremenskim razgraničenjima.*
- *Potrebno je da Federalno ministarstvo financija organizira i vrši nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija koje je osnovala Vlada FBiH, sukladno statutima Fondacija donesenim od strane Vlade FBiH.*

- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju početka funkcioniranja Centralne harmonizacijske jedinice, kao i donošenju podzakonskih akata sukladno odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.*
- *Potrebno je sačiniti analizu stanja izmirenih i neizmirenih obveza za plaće i naknade pripadnika Prijašnjeg FMO i VF i obveza prema dobavljačima imajući u vidu rok definiran Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (do 31.12.2008. godine) za izmirenje istih, s posebnim osvrtom na postojeće sudske presude iz osnova unutarnjeg duga, kako bi se izbjegla veća proračunska izdvajanja po osnovu kamata i sudskih troškova.*
- *Potrebno je da imenovana Komisija izvrši usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje svih realiziranih obveza Prijašnjeg FMO po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada djelatnika FMO i VF i obveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obveza OSA-e FBiH u Glavnoj knjizi Riznice za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu, te da izvrši popis izmirenih obveza.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju dosljedne provedbe Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, kao i osiguranja adekvatne garancije za povrat navedenih sredstava od strane skupština kantona. Doznačene pozajmice kantonima evidentirati u Glavnoj knjizi na poziciji dugoročnih plasmana sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti prema nadležnom organu u cilju definiranja svrhe doznačenih sredstava iz Tekuće pričuve Vlade FBiH za 2009. godinu u iznosu od 2.000.000 KM Bosansko-podrinjskom i Posavskom kantonu, i postupiti sukladno utvrđenom.*
- *Potrebno je sukladno Odluci Vlade izvršiti povrat dijela pozajmice u iznosu od 3.994.000 KM na poseban transakcijski podračun za zaštitu i spašavanje koji je u nadležnosti Federalne uprave za civilnu zaštitu.*
- *Potrebno je poduzeti dodatne aktivnosti na blagovremenom osiguranju sredstava u Proračunu FBiH prema dinamici dospjeća kamata i glavnica po osnovu emitiranih obveznica po osnovu računa stare devizne štednje i izmirenja obveza po istom.*
- *Potrebno je izvršiti primopredaju dokumentacije između Komisije za verifikaciju obveza za tražbine nastala u ratu ili tijekom ratne opasnosti i Ministarstva financija, na način kako je utvrđeno Zaključkom Vlade FBiH od 23.08.2008. godine.*
- *Potrebno je nastaviti započete aktivnosti vezane za formalno-pravni supsidijarni prijenos obveza na relaciji FBiH (Ministarstvo financija)-Kanton Sarajevo-KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, sukladno odredbama važećih propisa, kao i poduzeti aktivnosti u cilju naplate sredstava u iznosu od 1.739.666 USD plaćenih na ime otplate kredita KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo.*
- *Potrebno je poduzeti određene aktivnosti i zakonom utvrđene mjere, kako bi krajnji korisnici kreditnih sredstava, za koje je otplata kredita izvršena iz Proračuna FBiH, izmirili svoje dospjele obveze prema Federaciji BiH, odnosno kako bi se u narednom periodu blagovremeno izmiravale obveze u propisanom roku.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u dijelu dosljedne provedbe zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne Banke FBiH o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalne inicijative (LIP) i Lokalni razvoj (LDP).*
- *Potrebno je nastaviti poduzete aktivnosti vezane za formiranje baze podataka o sredstvima danim u komisijama Razvojnoj banci FBiH, kao i izvršiti evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Riznice.*
- *Potrebno je poduzimati aktivnosti sukladno zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnog bankom FBiH i Zaključku Vlade FBiH V broj 769/09 od 21.10.2009. godine, u dijelu blagovremenog raspolaganja prikupljenim sredstvima na posebnim računima po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika.*
- *Sukladno zakonskim nadležnostima, poduzeti potrebne aktivnosti na utvrđivanju konačne alokacije obveza po kreditu WB-Hitno pokretanje industrije.*

- *Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti u cilju utvrđivanja ukupnih obveza „BH GAS“ d.o.o. Sarajevo po osnovu kredita 4039 BOS i 4040 BOS kako bi se iste pravno i finansijski regulirale.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u djelu obezbjeđenja relevantne dokumentacije kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava doznačenih po osnovu tekućeg transfera Fondaciji za održivi razvoj FBiH „Odras“ u iznosu od 5.673.000 KM.*
- *Potrebno je da Ministarstvo sukladno nadležnostima poduzme adekvatne mere u cilju dosljedne provedbe Zakona o riznici u FBiH i Pravilnika o procedurama za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda na JRR, u dijelu blagovremenog rješavanja zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda u Proračun FBiH.*
- *Potrebno je propisati proceduru o suradnji Federalnog ministarstva financija, Federalnog pravobranilaštva i proračunskih korisnika čijim djelovanjem su podignute tužbe protiv Federacije BiH. Navedeno je potrebno i iz razloga utvrđivanja uzroka, kao i eventualne odgovornosti za donošenje presuda na štetu Federacije, kao i donošenja procedure u cilju planiranja izvršenja sudskih presuda i izvršnih rješenja, na onoj instituciji na koju se odnosi predmet spora. Ukoliko se sredstva i dalje planiraju na Ministarstvu financija potrebno je osigurati pravovremene informacije o potrebnim sredstvima za izmirenje istih.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se osiguralo da se sredstva Proračuna FBiH, planirana na poziciji „Učešće Vlade FBiH u projektima rekonstrukcije koje financira međunarodna zajednica“, koriste sukladno planiranoj dinamici i u iznosima utvrđenim u Planu razvojnih projekata u Aneksu Proračuna FBiH.*
- *Potrebno je sukladno utvrđenim nadležnostima poduzimati aktivnosti kako bi se osiguralo da resorna ministarstva i implementirajuće institucije koji su nadležni za implementaciju razvojno-investicionih projekata, podnose izvješća o utrošku sredstava razvojno-investicionih projekata sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH, ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih organa.*
- *Potrebno je sačiniti instrukciju i propisati metodologiju za resorna ministarstva nadležna za implementaciju razvojno-investicionih projekata i implementirajuće institucije koju je potrebno primijeniti prilikom okončanja, odnosno zatvaranja određenog projekta, a kojom bi se uredila obveza podnošenja konačnog izvješća o završetku projekta, procedura usvajanja istog, kao i poduzimanje aktivnosti po usvojenom izvješću.*
- *Potrebno je dosljedno primijeniti Odluku Vlade FBiH o posebnoj taksi za izmirenje duga Ruskoj federaciji za isporuku prirodnog gasa u periodu 1992-1995. godina, u djelu da se namjensko korištenje sredstava ostvarenih od posebne takse prati od strane Ministarstva energije, rudarstva i industrije i da se odluka realizira od strane Ministarstva energije, rudarstva i industrije i Ministarstva financija u okviru njihovih nadležnosti.*
- *Potrebno je da Komisija za popis imovine, obveza i potraživanja Riznice Federalnog ministarstva financija popis vrši na temelju potpune i vjerodostojne dokumentacije, da u Izvješću o rezultatima obavljenog popisa predloži konkretne aktivnosti i način knjiženja eventualnih razlika.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izmirenje obveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo utvrđenim odlukama Vlade FBiH i člankom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine i sukladno sa konstatiranim poduzeti adekvatne aktivnosti.*

- *Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti, kao predlagač odluke izvrši uvid u dokumentaciju na osnovu koje je donesena Odluka Vlade FBiH broj 1023/08 kojom se odobrava prijenos sredstava sa Escrow računa, posebno u dijelu poštivanja Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, te sukladno sa konstatiranim poduzme adekvatne aktivnosti. Također je potrebno postupiti sukladno odredbama Zaključka Vlade FBiH V broj 461/06, u dijelu namjenskog utroška nerealiziranog dijela sredstava u iznosu od 1.987.076 KM, ostvarenih na osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo.*
- *Potrebno je da se poduzmu aktivnosti u cilju dosljedne primjene Odluke Vlade FBiH o odobravanju prijenosa dijela sredstava uplaćenih na ime dokapitalizacije od Konzorcija INA/MOL, privrednom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o Sarajevo u dijelu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.*
- *Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu od strane organizacionih jedinica, izvršiti dopune Pravilnika o internoj kontroli sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola, te osigurati dosljedne primjene svih donesenih internih akata, u cilju uspostavljanja funkcionalnog sustava interne kontrole.*
- *Planiranje proračunskih sredstava za Ministarstvo vršiti sukladno instrukcijama, na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba, u cilju efikasne upotrebe sredstava i uvažavanja ograničenja ukupne javne potrošnje.*
- *Prilikom nabava roba i usluga dosljedno postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za nabavu softvera „Centralizirani obračun i isplata plaća-COIP“ od firme OCEAN doo Travnik u cilju utvrđivanja razloga raskida Ugovora, uzimajući u obzir značajan iznos sredstava utrošen za nabavu i implementaciju istog, kao i opravdanost nabavke novog aplikativnog softvera – Integralnog informacionog sistema za obračun plaća proračunskih korisnika u FBiH.*
- *Potrebno je utvrđivanje visine naknade i isplatu naknade za rad u komisijama u potpunosti uskladiti sa odredbama Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.*
- *Popunjavanje radnih mjesta definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti na način utvrđen Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.*
- *Potrebno je da se nalozi za službeni put u inostranstvo popunjavaju na način kako je propisano Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja i Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Ministarstva, posebno u dijelu navođenja konkretnog razloga službenog putovanja, kao i da se nakon obavljenog putovanja sačini izvještaj o obavljenom poslu.*
- *Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova mobilnih i fiksnih telefona i Pravilnika o načinu korištenja službenih mobilnih i fiksnih telefona. Preispitati opravdanost plaćanja mjesečne pretplate na teret Ministarstva za brojeve mobitela koji se ne koriste.*
- *Potrebno je dosljedno primjenjivati Uredbu o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, u dijelu kontrole korištenja službenih automobila i utroška goriva. Preispitati opravdanost davanja na korištenje vozila Ministarstva uposlenicima Generalnog sekretarijata Vlade FBiH.*
- *Potrebno je sredstva reprezentacije koristiti u svrhu obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2008. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvješća za 2009. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama danim u prethodnim revizijama, ističemo da Ministarstvo financija FBiH **nije postupilo po preporukama koje se odnose na:**

- Izradu Proračuna FBiH sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, u dijelu poštivanja propisanih procedura i rokova, kao i usuglašavanja sa proračunskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog proračunskog korisnika posebno.
- Donošenja internih akata kojima se utvrđuju kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici proračuna, te sačinjavanje registra korisnika Proračuna FBiH.
- Sačinjavanja planova novčanih tijekova na bazi relevantnih i svih neophodnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o riznici FBiH.
- Odobravanje od strane ministra mjesečnih planova alokacije raspoloživih proračunskih sredstava korisnicima, na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanog tijekova, kao i sačinjavanja instrukcije proračunskim korisnicima za pripremu i podnošenja prijedloga operativnih proračuna.
- Odobravanja mjesečnih i tromjesečnih planova proračunskih korisnika od strane ministra i izvještavanje proračunskih korisnika o odobrenim operativnim proračunima.
- Donošenja akta o procjeni povećanja rashoda i/ili izdataka, odnosno smanjenja prihoda i/ili primitaka prilikom predlaganja privremenih mjera u dijelu konkretno definiranih vrsta i iznosa rashoda i/ili izdataka koji se obustavljaju.
- Sačinjavanja godišnjeg i tromjesečnih izvješća o izvršenju Proračuna FBiH sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i sačinjavanja godišnjih konsolidiranih iskaza Proračuna sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- Osiguranja da se Proračun FBiH izvršava sukladno prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za 2009. godinu i propisivanja internim procedurama načina i kriterija plaćanja podgrupa koje se nalaze u okviru zakonskih prioriteta.
- Poduzimanje aktivnosti sukladno nadležnostima kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definirao način izvješćivanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera.
- Sačinjavanje analize stanja izmirenih i neizmirenih obveza za plaće i naknade pripadnika Prijašnjeg FMO i VF i obveza prema dobavljačima imajući u vidu rok definiran Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (do 31.12.2008. godine) za izmirenje istih, s posebnim osvrtom na postojeće sudske presude iz osnova unutarnjeg duga.,
- Okončanje aktivnosti Komisije na usuglašavanju i pripremi naloga za knjigovodstveno zatvaranje svih realiziranih obveza Prijašnjeg FMO po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada djelatnika FMO i VF i obveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obveza OSA-e FBiH u Glavnoj knjizi Riznice za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu i vršenja popisa izmirenih obveza.
- Sačinjavanje procedura o suradnji Federalnog ministarstva financija, Federalnog pravobranilaštva i proračunskih korisnika čijim djelovanjem su podignute tužbe protiv Federacije BiH i osiguranja pravovremene informacije o potrebnim sredstvima za izmirenje obaveza.
- Sačinjavanje instrukcija i propisivanja metodologije za resorna ministarstva nadležna za implementaciju razvojno-investicionih projekata i implementirajuće institucije koje je potrebno primjeniti prilikom okončanja, odnosno zatvaranja određenog projekta, a kojom bi se uredila obveza podnošenja konačnog izvješća o završetku projekta, procedura usvajanja istog, kao i poduzimanje aktivnosti po usvojenom izvješću.
- Poduzimanje aktivnosti vezane za formiranje baze podataka o sredstvima danim u komisijama Razvojnoj banci FBiH, te knjigovodstveno evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Riznice.
- Poduzimanje aktivnosti sukladno zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnomo bankom FBiH, u dijelu blagovremenog raspolaganja prikupljenim sredstvima na posebnim računima po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika.
- Dosljedno postupanje sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.

- Uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izmirenje obveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo utvrđenih odlukama Vlade FBiH i člankom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine.
- Uvid u dokumentaciju na osnovu koje je donesena Odluka Vlade FBiH broj 1023/08 kojom se odobrava prijenos sredstava sa Escrow računa, posebno u dijelu poštivanja Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, te sukladno sa konstatiranim poduzimanja adekvatne aktivnosti,
- Poduzimanje aktivnosti u cilju dosljedne primjene Odluke Vlade FBiH o odobravanju prijenosa dijela sredstava uplaćenih na ime dokapitalizacije od Konzorcija INA/MOL, privrednom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o Sarajevo.
- Poduzimanje aktivnosti na investiranju prikupljenih revolving sredstava na podračunu Projekta vodoopskrbe općine Kakanj u druge rehabilitacijske projekte sukladno Zaključku Vlade FBiH V broj 738/08 od 27.08.2008. godine. Navedena preporuka je ispoštovana u 2010. godini.
- Dosljednu primjene Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu od strane organizacionih jedinica, u dijelu ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i zadataka, te osiguranja saradnje između organizacionih jedinica kako bi se poslovi iz nadležnosti Ministarstva izvršavali u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.
- Dopunu Pravilnika o internoj kontroli sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola u dijelu jasnog definiranja kontrolnih postupaka, postupaka procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja.
- Donošenje Kodeksa poslovnog ponašanja, kao i dosljedne primjene svih donesenih internih akata, praćenja njihove primjene u cilju uspostavljanja funkcionalnog sustava interne kontrole.
- Ocjenjivanje rada državnih službenika i namještenika na način da je osigurana stvarna i suštinska primjena odredaba Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnika o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.
- Osiguranje da način obrazovanja komisija, obavljanje poslova, utvrđivanje visine naknade i isplata naknade za rad u komisijama u potpunosti budu usklađeni sa odredbama Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.
- Obavljanje službenog putovanja sukladno izdanom nalogu za službeno putovanje uz podnošenje izvješća sa službenog putovanja.
- Dosljednu primjene Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova mobilnih i fiksnih telefona i internog akta Ministarstva.
- Osiguranje kontrola ispostavljenih faktura za kancelarijski materijal, kancelarijski pribor i materijal za čišćenje, kao i usklađenost istih sa zaključenim ugovorima.
- Korištenje službenih automobila sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, te vršenja mjesečne kontrola utroška goriva sukladno Naputku o kontroli goriva za prijevoz službenim automobilima.
- Preispitivanje opravdanost davanja na korištenje vozila Ministarstva uposlenicima Generalnog sekretarijata Vlade FBiH.
- Korištenje sredstva reprezentacije u svrhu obavljanja poslova i zadataka Ministarstva.
- Zaključivanje ugovora o djelu sukladno zakonskim propisima uz uključivanje svih bitnih elemenata ugovora, te vršenje isplate uz prethodno dostavljena izvješća o izvršenim uslugama.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- Dostavljanje smjernica, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH federalnim izvanproračunskim fondovima za izradu njihovih finansijskih planova, te davanje suglasnost na prijedloge njihovih finansijskih planova, imajući u vidu da je ministar financija ovlašten predložiti njihove izmjene i dopune.

- Podnošenje zahtjeva od strane proračunskih korisnika za sredstvima iz tekuće pričuve Vlade FBiH na propisano obrascu i sa utvrđenim elementima koje zahtijev treba da sadrži, te vršenje analize zahtijeva i sačinjavana preporuka Vladi FBiH vezano za tražena sredstva tekuće pričuve, sukladno odredbama Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH. Osiguranje da proračunski korisnici podnose mjesečna izvješća o utrošku odobrenih sredstava tekuće pričuve, da Ministarstvo iste konsolidira i tromjesečno dostavlja Vladi FBiH.
- Dosljednu primjenu Napatka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa u dijelu da proračunski korisnici kojima su otvoreni podračuni dostavljaju periodična i godišnja izvješća o namjenskom utrošku sredstava. Osiguranje da se od strane proračunskih korisnika na kraju godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, za preostali iznos neiskorištenih sredstava na podračunima podnose zahtjeve, kao i da Riznica vrši preknjiženje (prijenos) sredstava na vremenska razgraničenja.
- Uspostavljanje Centralne harmonizacijske jedinice, postavljanje direktora navedene Jedinice, kao i donošenje podzakonskih akata kako bi se stvorili uvjeti za implementaciju Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
- Osiguranje da se sredstva Proračuna FBiH, planirana na poziciji „Učešće Vlade FBiH u projektima rekonstrukcije koje financira međunarodna zajednica“, koriste sukladno planiranoj dinamici i u iznosima utvrđenim u Planu razvojnih projekata u Aneksu Proračuna FBiH.
- Poduzimanje aktivnosti sukladno utvrđenim nadležnostima kako bi se osiguralo da resorna ministarstva i implementirajuće institucije koji su nadležni za implementaciju razvojno-investicionih projekata, podnose izvješća o utrošku sredstava razvojno-investicionih projekata sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH, ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih institucija.
- Nastavak započetih aktivnosti vezane za formalno–pravni supsidijarni prijenos obveza na relaciji FBiH (Ministarstvo financija)–Kanton Sarajevo–KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, sukladno odredbama važećih propisa i poduzimanje aktivnosti u cilju naplate sredstava u iznosu od 1.146.016 USD plaćenih na ime dugovanja KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo.
- Poduzimanje aktivnosti i zakonom utvrđenih mjera, kako bi krajnji korisnici kreditnih sredstava izmirili svoje dospjele obveze prema Federaciji BiH, odnosno kako bi se u narednom periodu blagovremeno izmirivale obveze u propisanom roku.
- Poduzimanje potrebnih aktivnosti sukladno zakonskim nadležnostima na obezbjeđenju relevantne dokumentacije i utvrđivanju konačne alokacije obveza po kreditu WB-Hitno pokretanje industrije.
- Poduzimanje aktivnosti u cilju utvrđivanja ukupnih obveza „BH GAS“ d.o.o. Sarajevo po osnovu kredita 4039 BOS i 4040 BOS, kako bi se iste pravno i finansijski regulirale.
- Dosljednu provedbu zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne Banke FBiH o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalne inicijative (LIP) i Lokalni razvoj (LDP).
- Postupanje sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i internim aktom u dijelu donošenja Plana nabave za proračunsku godinu.

Preporuke koje su ispoštovane odnose se na:

- Uspostavljanje kontrole obračuna kamata na obveze koje predstavljaju unutarnji dug.
- Poduzimanje aktivnosti putem nadležnih institucija i organa kako bi se od strane nadležnog zakonodavnog tijela donijeli odgovarajući zakonski propisi u cilju izmirenja utvrđenih obveza po osnovu stare devizne štednje, a samim time i smanjenja troškova i kamata koji bi mogli nastati zbog kašnjenja u izmirenju istih.
- Poduzimanje aktivnosti u cilju izdavanja obveznica za ratne tražbine sukladno Zakonu o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH.
- Donošenje instrukcije za resorna ministarstva nadležna za implementaciju razvojno-investicionih projekata i implementirajuće institucije, kojom se utvrđuje način vođenja knjigovodstva, sadržaj i način finansijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna vezano za realizaciju navedenih projekata, kao i način izvješćivanja nadležnih organa i institucija.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sustav internih kontrola

Revizijom je izvršeno ispitivanje sustava internih kontrola, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju financijska izvješća i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sustava internih kontrola je na menadžmentu Ministarstva, a temelj funkcionalnog sustava internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva financija (u daljem tekstu: Pravilnik), koji je bio u primjeni tijekom 2009. godine je utvrđena unutarnja organizacija Ministarstva, koja obuhvata organizacione jedinice, njihov djelokrug, sistematizaciju radnih mjesta, rukovođenje Ministarstvom i organizacionim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, saradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinsku odgovornost. Od strane Ministarstva je donesen novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu, koji je stupio na snagu 12.11.2009. godine, u primjeni je od početka 2010. godine. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji je bilo sistematizirano 193 radna mjesta, od toga je na početku revidirane godine bilo popunjeno 122 radna mjesta, a na kraju 126. Nepopunjenost radnih mjesta je posebno izražena u Sektoru za proračun, u kojem je tijekom 2009. godine bilo aktivno popunjeno 7 (sedam) od 15 sistematiziranih radnih mjesta. Navedeno je imalo za rezultat da su uposlenici raspoređeni na pojedina radna mjesta djelimično obavljali poslove i zadatke radnih mjesta na koja su raspoređeni i djelimično poslove i zadatke nepopunjenih radnih mjesta. Sve skupa je imalo za rezultat da se od strane Sektora za proračun nisu obavljali poslovi praćenja, analize i izvješćivanja nadležnih organa o prihodima Proračuna FBiH, poslovi praćenja namjenskog utroška tekućih transfera i sredstava podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice, kao ni poslovi adekvatnog praćenje i izvješćivanje o utrošku tekuće pričuve Vlade FBiH, odnosno adekvatnog praćenja i izvješćivanja o izvršavanju Proračuna FBiH.

Iako su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu utvrđeni poslovi osnovnih organizacionih jedinica i njihov djelokrug rada, konkretna primjena istog nije realizirana kod Sektora za riznicu i Sektora za proračun, u dijelu preciznog utvrđivanja i raspodjele nadležnosti za obavljanje poslova analize i izvješćivanje o izvršenju Proračuna i izvješćivanje o istom nadležnih organa i institucija, sukladno zakonskim i podzakonskim aktima. Navedeno je imalo za posljedicu da prezentirano Godišnje izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2009. godinu, koje je dostavljeno Vladi FBiH, nije sačinjeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i podzakonskim aktima, odnosno uz isti nije dana adekvatna analiza izvršenja Proračuna FBiH za period izvješćivanja, kao i odgovarajuća struktura imovine i obveza.

Uvidom u dokumentaciju, ne može se potvrditi da je između organizacionih jedinica Ministarstva uspostavljena adekvatna suradnja vezano za izradu planova novčanih tijekova, određivanje iznosa mogućih plaćanja sukladno raspoloživim sredstvima i sukladno s istim odobranje financijskih planova (tromjesečnih i mjesečnih) proračunskim korisnicima sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za 2009. godinu. Iako je Pravilnikom propisano da Sektor za riznicu sačinjava instrukcije proračunskim korisnicima za izradu i dostavljanje prijedloga operativnih planova riznici za izvršenje usvojenog Proračuna, konstatirano je da navedeni Sektor nije provodio navedene aktivnosti, a da su se iste provodile od strane Sektora za proračun, koji je upućivao dopise proračunskim korisnicima da su dužni dostaviti tromjesečne financijske planove za izvršavanje Proračuna 15 dana prije početka tromjesečja. Imajući u vidu da je Sektor za riznicu sačinjavao kvartalne Planove prihoda i rashoda Proračuna FBiH, iako su se sukladno Zakonu o proračunima u FBiH trebali sačinjavati Planovi novčanih tijekova, Sektor za proračun nije dokumentovao da li su prilikom odobravanja tromjesečnih financijskih planova proračunskih korisnika od strane Sektora korišteni pomenuti planovi prihoda i rashoda. Sektor za proračun uopće nije dokumentovao način odobravanja tromjesečnih financijskih planova proračunskih korisnika.

Konstatirana je nedovoljna suradnja između Sektora za proračun, Odjeljenja za ekonomsko-financijske i zajedničke poslove i ostalih sektora, prilikom odobravanja operativnog proračuna Ministarstvu financija, kao proračunskom korisniku. Navedeno je imalo za rezultat da na pozicijama pojedinih rashoda i izdataka Ministarstva, operativnim proračunom nisu odobrena sredstva u visini koja je odobrena Rebalansom Proračuna, a za isto nije prezentirana dokumentacija.

Iako je od strane Sekretara Ministarstva, rujna 2009. godine pokrenuta inicijativa za izmjenu Pravilnika o internoj kontroli i ostalih internih pravilnika, obzirom da su isti doneseni u 2006. godini, odnosno u 2005. godini i da u međuvremenu isti nisu usklađivani sa zakonskim propisima, provedenom revizijom je konstatirano da tijekom 2009. godine nisu izvršene Izmjene Pravilnika o internoj kontroli, niti ostalih internih akata. Napominjemo da postojećim Pravilnikom o internoj kontroli nisu obuhvaćeni svi procesi rada u nadležnosti Ministarstva, nisu procijenjeni rizici za određene rizične faze poslovanja (priprema i izrada Proračuna FBiH, izvršenje, analiza, izvješćivanje i nadzor nad izvršenjem Proračuna FBiH; raspolaganje novčanim sredstvima, komisioni poslovi sa Razvojnog bankom FBiH), ni način na koji bi se ti rizici otklonili. Iako su prethodnim revizijskim izvješćima date preporuke za poboljšanje sustava internih kontrola, ne može se potvrditi da je Ministarstvo vršilo ocjenu primjene donesenih internih akata prilikom izvršavanja poslova, da je poduzimalo aktivnosti na identificiranju slabosti i područja koja treba poboljšati, kako bi svoje interne akte izmijenio i prilagodio stvarnim potrebama.

Konstatirano je da Ministarstvo nije na adekvatan način uspostavilo interne kontrolne postupke obračuna i isplate naknade za rad radnih tijela, zaključivanja ugovora o djelu za poslove definirane Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, kao i kontrole utroška goriva za prijevoz službenim automobilima (točka 5.4 Izvješća). Također, nisu adekvatno uspostavljane kontrolne aktivnosti u dijelu izdataka za službena putovanja prilikom pravdanja putnih naloga, izdataka za telefonske usluge u dijelu adekvatne kontrole korištenja mobilnih telefona i pravdanja utroška za prekoračenje limita, kao i izdataka za reprezentaciju, na što je ukazano i prethodnim revizorskim izvješćima (točka 5.4 Izvješća). Adekvatne kontrolne aktivnosti nisu uspostavljene ni prilikom provođenja ocjenjivanja državnih službenika i namještenika za 2009. godinu u dijelu blagovremene i suštinske primjene Zakona o državnoj službi i Zakona o namještenicima, kao i prilikom nabavki materijala u dijelu nadzora nad realizacijom zaključenih ugovora, na što je ukazano revizijom za prethodnu godinu, kao i u Pismu menadžmentu dostavljenom uz ovaj Nacrt Izvješća. Konstatirano je da u pojedinim slučajevima nije vođena evidencija o prekovremenim satima, a u slučajevima gdje vođena evidencija nije u potpunosti uredna i točna.

Utvrđeno je, također, da donesene procedure nisu u potpunosti ispoštovane u dijelu isplata naknade plaće za noćni rad pojedinim uposlenicima (portiri), bez Rješenja ministra o dodatku na plaću po ovom osnovu, kako je propisano internim Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika. Utvrđeno je da nije bilo izmjena i dopuna Pravilnika o reprezentaciji i poklonima u dijelu postupanja sa poklonima i korištenja vanjske i interne reprezentacije, iako je i prethodnom revizijom isto konstatirano. Konstatirana je i neusuglašenost internih akata vezanih za provođenje Zakona o javnim nabavama BiH sa Zakonom, kao i nedosljedna primjena istih (točka 5.6 Izvješća).

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu od strane organizacionih jedinica, posebno u dijelu ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i zadataka, kao i osigurati saradnju između organizacionih jedinica kako bi se poslovi iz nadležnosti Ministarstva izvršavali u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Potrebno je izvršiti dopune Pravilnika o internoj kontroli sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola u dijelu jasnog definisanja kontrolnih postupaka, postupaka procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju dosljedne primjene svih donesenih internih akata, kao i praćenja njihove primjene u cilju uspostavljanja funkcionalnog sustava interne kontrole.

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Izrada Proračuna FBiH je definirana Zakonom o proračunima u FBiH, i istim je utvrđena nadležnost Ministarstva vezana za provođenje propisanih procedura. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je Proračunski kalendar, koji je primjenjivao Sektor za proračun prilikom izrade Dokumenta okvirnog proračuna za period 2010-2012. godina i za izradu Proračuna FBiH za 2010. godinu, nije usklađen sa odredbama Zakona o proračunima u FBiH, u dijelu koji se odnosi na redoslijed i sadržaj aktivnosti prilikom izrade i donošenja Proračuna, kao i rokova za završavanje određenih aktivnosti. Iz navedenog razloga ne može se potvrditi da su prilikom izrade i donošenja Proračuna za 2010. godinu dosljedno poštovane Zakonom propisane procedure i rokovi za izvršavanje istih. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je sačinjeno Izvješće o privrednoj i fiskalnoj politici za 2009. godinu, te plan za 2010. godinu i

procjena razvoja za sljedeće dvije godine. Smjernica ekonomske i fiskalne politike za period 2010-2012. godina Ministarstvo je bilo dužno dostaviti Vladi FBiH najkasnije u svibnju 2009. godine, međutim nije prezentirana dokumentacija da je isto učinjeno. Iako je sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Dokument okvirnog proračuna 2010.-2012. godina trebao biti usvojen do 30.06.2009. godine, isti je od strane Ministarstva dostavljen Vladi FBiH 18.09.2009. godine, a od strane Vlade FBiH usvojen 25.09.2009. godine. Navedeno je rezultat što je Sporazum o usvajanju dokumenta Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u BiH, u skladu sa kojim se usvaja Dokument okvirnog proračuna, potpisan tek 10.08.2009. godine, odnosno 04.09.2009. godine

Nacrt Proračuna FBiH za 2010. godinu je upućen Vladi FBiH 07.12.2009. godine, iako je prema Zakonu o proračunima isti trebao biti upućen Vladi do 01.10.2009. godine. Posebno ističemo da nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Ministarstvo, prilikom razmatranja zahtjeva proračunskih korisnika za proračunskim sredstvima, vršilo konsultovanje i pregovaranje sa proračunskim korisnicima i da je sa istim prethodno izvršilo usuglašavanje predloženog Proračuna FBiH za 2010. godinu, a što je obveza sukladno članku 16. Zakona o proračunima u FBiH. Posljedica neizvršenog usuglašavanja može biti, a što je konstatirano i u prethodnim revizijskim izvješćima, da određeni proračunski korisnici na određenim pozicijama ne raspolažu odgovarajućim iznosom sredstava za izmirenje zakonski utvrđenih obveza.

Vežano za finansijske planove izvanproračunskih fondova FBiH za 2010. godinu (Fond PIO/MIO, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, Zavod za zapošljavanje), nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su Fond PIO/MIO i Zavod za zapošljavanje, sukladno Zaključku Vlade od 14.12.2009. godine, uskladili svoje finansijske planove sa usvojenim Nacrtom proračuna FBiH za 2010. godinu i dostavili ih Ministarstvu financija, kao ni dokumentacija koja bi potvrdila da je Ministar financija dao suglasnost na finansijske planove izvanproračunskih fondova FBiH.

Kao i prethodnim revizijama, kod planiranja za 2010. godinu je konstatirano da se sredstava za rad kazneno-popravnih zavoda (KPZ Zenica, KPZ Sarajevo, KPZ Tuzla, KPZ Mostar, KPZ Bihać) planiraju u okviru razdjela Ministarstva pravde, na proračunskoj glavi 1502, i to za sve kazneno-popravnne zavode u cjelini, a ne pojedinačno. Ukazujemo da Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da se KPZ-ovi nalaze u sastavu Ministarstva pravde, a da je Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH određeno da KPZ-ovi imaju svojstvo pravnih lica. Planiranje na ovakav način ima za posljedicu da raspodjelu Proračunom odobrenih sredstava za KPZ-ove vrši Ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovodici KPZ-ova nisu direktno odgovorni za planiranje i izvršavanje odobrenog Proračuna.

S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo prilikom izrade Proračuna FBiH za 2010. godinu poštovalo odredbe Zakona o proračunima u FBiH u dijelu donošenja zakonom propisanih akata, poštivanja utvrđenih rokova, kao i da je prije predlaganja visine sredstava proračunskim korisnicima vršeno usuglašavanje sa istima, što može imati uticaja na izvršenje Proračuna FBiH za 2010. godinu.

Potrebno je osigurati da se izrada Proračuna FBiH u cijelosti vrši sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, u dijelu poštivanja propisanih procedura i rokova, kao i u dijelu usuglašavanja sa proračunskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog proračunskog korisnika posebno.

Preporučuje se da se sukladno nadležnostima donesu interni akti kojima bi se utvrdili kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici proračuna i na osnovu istih sačini registar korisnika Proračuna FBiH, u cilju omogućavanja subjektima sa svojstvom pravnog lica da samostalno planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi proračunskih sredstava.

Izvršavanje Proračuna FBiH se sukladno Zakonom o proračunima u FBiH vrši na osnovu tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tijekova, a za sačinjavane istih je sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu nadležan Sektor za riznicu. Navedenim planovima, sukladno članku 28. Zakona, se projicira priliv i odliv sredstava sa Jedinstvenog računa Riznice i na osnovu istih ministar financija je bio dužan da odobrava mjesečne planove alokacije raspoloživih proračunskih sredstava proračunskim korisnicima, a Ministarstvo je bilo dužno da sačini i uputi instrukciju proračunskim korisnicima vežano za pripremanje i podnošenje prijedloga operativnih Proračuna Ministarstvu. Uvidom u prezentirane kvartalne planove prihoda i rashoda Proračuna FBiH za 2009. godinu, iako je bilo poboljšanja u izradi u odnosu na 2008. godinu, konstatirano je da isti i dalje nisu sačinjeni na bazi relevantne i potpune dokumentacije, odnosno da Sektor za riznicu prilikom sačinjavanja istih, nije prethodno ostvario suradnju i nije obezbijedio

relevantne informacije od strane Sektora za fiskalnu i poreznu politiku i Sektora za proračun vezano za prognoze svih prihoda na Jedinствeni račun riznice i kretanja u ključnim makroekonomskim parametrima, da nije obezbijedio adekvatnu dokumentaciju vezano za predviđanje svih rashoda, kao i da prilikom utvrđivanja stanja novčanih sredstava na Jedinствenom računu Riznice koja se prenose u tekući period nije uziman u obzir iznos obveza iskazanih u Glavnoj knjizi koje su nastale u prethodnom periodu, a koje dopijevaju za plaćanje u tekućem periodu. Isto tako, ukazujemo da nisu vršena usklađivanja i ažuriranja mjesečnih planova prihoda i rashoda. Planom prihoda i rashoda za I kvartal 2009. godine je planiran proračunski deficit, a u navedeni plan nisu uključene preporuke o poduzimanju korektivnih mjera, što je bila obveza sukladno članku 35. Zakona o proračunima u FBiH. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da je Ministarstvo dosljedno provodilo odredbe zakonskih i ostalih popisa u dijelu sačinjavanja tromjesečnih i mjesečnih planove novčanih tijekova, tj. da je na adekvatan način planiralo likvidnost Proračuna FBiH u 2009. godini.**

Potrebno je planove novčanih tijekova sačinjavati na bazi relevantnih i svih neophodnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o riznici u FBiH, a ukoliko je planiran deficit, u plan novčanih tijekova je potrebno uključiti i preporuke o potrebnim korektivnim mjerama.

Vežano za izvršavanje Proračuna FBiH za 2009. godinu, sukladno članku 28. i 29. Zakona o proračunima u FBiH, proračunski korisnici su bili dužni da na osnovu alokacije proračunskih sredstava i instrukcije Ministarstva pripremaju i podnose prijedloge operativnih proračuna istom, a koje je bilo dužno izvijestiti proračunske korisnike o odobrenim operativnim planovima. **Iako je bilo aktivnosti, iz prezentirane dokumentacije se ne može potvrditi da su sačinjavani mjesečni planovi alokacije raspoloživih proračunskih sredstava proračunskim korisnicima, da su isti odobreni od strane ministra financija ili ovlaštene osobe, kao i da su proračunskim korisnicima upućene instrukcije za pripremu i podnošenje prijedloga operativnih proračuna u kojima su trebale biti navedene konkretne upute za pripremu i podnošenje istih, sukladno zakonskim i ostalim propisima.**

Potrebno je da ministar financija na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tijekova odobrava mjesečne planove alokacije raspoloživih proračunskih sredstava proračunskim korisnicima, uz sačinjavanje instrukcija proračunskim korisnicima za pripremu i podnošenje prijedloge operativnih proračuna, sukladno članku 28. i 29. Zakona o proračunima u FBiH.

Potrebno je da se proračunski korisnici posebno izvještavaju o odobrenim operativnim proračunima kako bi se istima omogućilo preuzimanje obveza sukladno odobrenim tromjesečnim i mjesečnim planom izvršavanja proračuna, na način kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.

Prioriteti izmirivanja proračunskih obveza u 2009. godini su utvrđeni člankom 12. Zakona o izvršavanju proračuna za 2009. godinu. Iz prezentirane dokumentacije koja se odnosi na plaćanje obveza, konstatirano je da prilikom plaćanja nisu poštovani zakonski prioriteti plaćanja, kao i da su obveze iz određene grupe prioriteta izmirivane djelimično, a nije prezentirana dokumentacija, ni kriteriji koji bi potvrdili način izbora obveza iz iste grupe prioriteta koje će se izmiriti prije ostalih obveza iz iste grupe.

Potrebno je osigurati da se Proračun FBiH izvršava sukladno prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH, a internim procedurama propisati način i kriterije plaćanja podgrupa koje se nalaze u okviru zakonskih prioriteta.

Privremene mjere za uravnoteženje Proračuna FBiH su tijekom 2009. godine poduzimane tri puta na način da je sukladno zakonskim propisima na prijedlog Ministarstva, Vlada FBiH donosila odluke (V broj 240/09 od 26.03.2009. godine; V broj 493/09 od 16.07.2009. godine i V broj 911/09 od 12.11.2009. godine) o obustavljanju izvršavanja pojedinih rashoda i izdataka u Proračunu FBiH za 2009. godinu u trajanju od 45 dana. Napominjemo da nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su prilikom predlaganja navedenih Odluka od strane Ministarstva sačinjene adekvatne analize o procjeni smanjenja prihoda i način realizacije privremenih mjera obustavljanja izvršenja Proračuna FBiH za 2009. godinu. Nakon donošenja prve dvije Odluke od strane Vlade FBiH, Ministarstvo nije utvrdilo stvarni iznos smanjenja prihoda u cilju adekvatnog smanjenja rashoda, kao i za koje rashode i izdatke se obustavlja preuzimanje obveza i predlaže produženje ugovorenih rokova plaćanja i u kojem iznosu, niti je o konkretno poduzetim mjerama i aktivnostima izvijestilo korisnike proračuna. Vežano za treću Odluku, koja je donesena 12.11.2009. godine, a stupila je na snagu 10.12.2009. godine, ukazujemo da je Ministarstvo dana

23.11.2009. godine, dakle prije stupanja na snagu iste, uputilo informaciju svim proračunskim korisnicima, kojom se korisnici obavještavaju da sukladno donesenoj Odluci ne planiraju potrošnju na navedenim ekonomskim kodovima, odnosno da istu planiraju u visini odobrenog operativnog proračuna na dan 19.11.2009. godine. Dana 23.11.2009. godine su upućene i pojedinačne obavijesti proračunskim korisnicima, kojima se isti obavještavaju o iznosima raspoloživih sredstava na ekonomskim kodovima čije se izvršenje obustavlja. Nismo u mogućnosti potvrditi opravdanost ovih aktivnosti, obzirom da navedeno nije odobreno od strane ministra, kao i da prethodno sa proračunskim korisnicima nije izvršeno usuglašavanje rashoda i izdataka koji se obustavljaju, uzimajući u obzir da su isti imali aktivnosti na stvaranju obveza temeljem Proračunom odobrenih sredstava. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da su se od strane Ministarstva, sukladno zakonskim propisima, poduzimane adekvatne mjere za donošenje i provedbu privremenih mjera za uravnoteženje Proračuna FBiH.**

Potrebno je da se prilikom predlaganja privremenih mjera za uravnoteženje Proračuna Vladi FBiH prethodno sačini akt o procjeni povećanja rashoda i/ili izdataka, odnosno smanjenja prihoda i/ili primitaka, a prilikom provođenja privremenih mjera da konkretno definiraju vrste i iznose rashoda i/ili izdataka koji se obustavljaju, na način kako je to propisano člankom 22. Zakona o proračunima u FBiH.

Uvidom u **Izvešće o izvršenju Proračuna FBiH za period od 01.01. do 31.12.2009. godine**, sačinjeno od strane Ministarstva i dostavljeno Vladi FBiH 07.04.2010. godine konstatirano je da isto nije u potpunosti sačinjeno sukladno odredbama članka 74. Zakona o proračunima u FBiH, odnosno da ne sadrži informacije o početnom stanju Jedinstvenog računa riznice, početnom i završenom stanju imovine, obveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i o jamstvima danim tijekom fiskalne godine, kao ni potpune informacije o poduzetim korektivnim radnjama u cilju realiziranja preporuka revizije iz prethodne godine. Posebno ističemo da uz dostavljeno Godišnje izvješće nije sačinjen tekstualni dio odnosno adekvatna analiza razloga smanjenja planiranih proračunskih prihoda (poreznih i neporeznih) i nije dato adekvatno obrazloženje primitaka (financiranja). U istom nije navedena ni informacija o razvojno-investicionim projektima i njihovom izvršenju, kao ni o namjenskom utrošku sredstava sa podračuna otvorenih u okviru JRR. Uvidom u konsolidirane računovodstvene iskaze Proračuna FBiH za 2009. godinu, konstatirano je da uz iste nije sačinjena analiza iskaza (tekstualni dio), sukladno članku 60. Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Tijekom 2009. godine Ministarstvo je sačinjavalo mjesečna izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2009. godinu i iste dostavljalo Vladi FBiH. Međutim, uvidom u iste, konstatirano je da su izvješća sačinjavana na bazi podataka iskazanih u Glavnoj knjizi Riznice na određeni dan, a ne kako je trebalo na bazi financijskih izvješća dostavljenih od strane proračunskih korisnika. Uvidom u kvartalna izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2009. godinu, ista sadržavala samo komparativni pregled odobrenih i stvarnih prihoda i rashoda i da nisu sadržavali prikaz fiskalnog stanja i prijedlog mjera za poboljšanje, kako je određeno člankom 67. Zakona o proračunima u FBiH. **S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo na adekvatan način izvješćivalo Vladu FBiH o izvršenju Proračuna FBiH za 2009. godinu, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.**

Potrebno je da se sačinjava Godišnje i tromjesečna izvješća o izvršenju Proračuna FBiH sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH. Isto tako, potrebno je godišnje konsolidirane iskaze Proračuna FBiH sačinjavati sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Zakonom o izvršavanju Proračuna za 2009. godinu utvrđeno je da proračunski korisnici o **utrošku tekućih transfera** izvješćuju Ministarstvo, a isto Vladu FBiH sukladno Zakonu u proračunima u FBiH. Međutim, Zakonom o proračunima u FBiH nije posebno utvrđena obveza da nadležna ministarstva, koja su zadužena za realizaciju tekućih transfera, trebaju izvješćivati Ministarstvo, niti je isto dostavljalo proračunskim korisnicima posebnu instrukciju vezano za izvješćivanje o utrošku tekućih transfera, tako da, kao ni prethodnih godina, ni u 2009. godini nije postojala jedinstvena metodologija izvješćivanja o utrošku tekućih transfera. Obveza proračunskim korisnicima o izvješćivanju Ministarstva o utrošku određenih tekućih transfera je bila je propisana odlukama Vlade FBiH kojima su usvajani predloženi programi utroška sredstava. Iz prezentirana dokumentacije je konstatirano da je dio proračunskih korisnika kvartalno

izvješćivao Ministarstvo o utrošku tekućih transfera, a da je dio dostavio samo godišnja izvješća o utrošku istih u kojima su navedeni samo financijski pokazatelji planiranih i izvršenih tekućih transfera. Nismo u mogućnosti potvrditi da je Ministarstvo pratilo da li proračunski korisnici redovno dostavljaju adekvatna tromjesečna izvješća o utrošku tekućih transfera Ministarstvu, da su poduzimane aktivnosti u slučaju nedostavljanja izvješća ili dostavljanja neadekvatnih izvješća od strane korisnika Proračuna, ni da je Ministarstvo sačinjavalo i dostavljalo Vladi FBiH posebna tromjesečna izvješća o utrošku tekućih transfera. U mjesečnim izvješćima o izvršenju Proračuna FBiH dostavljenim Vladi FBiH od strane Ministarstva, nije posebno izvješćivano o utrošku tekućih transfera i usklađenosti utroška sa utvrđenom namjenom. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da je Ministarstvo adekvatno pratilo realizaciju tekućih transfera i poduzimalo aktivnosti prema korisnicima transfera u dijelu dosljedne primjene zakonskih propisa i ostalih akata, te da je na adekvatan način izvješćivalo Vladu FBiH o utrošku tekućih transfera odobrenih Proračunom FBiH za 2009. godinu.**

Potrebno je da se sukladno nadležnostima poduzmu aktivnosti, kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definirao način izvješćivanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera, u cilju adekvatnog praćenja namjenskog utroška istih od strane Ministarstva i Vlade FBiH.

Vezano za realizaciju sredstava odobrenih na poziciji “Tekuća pričuva Vlade FBiH“ u 2009. godini, ukazujemo da je Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2009. godinu definirano da se iz tekuće pričuve podmiruju hitni i nepredvideni izdaci koji se pojave u toku proračunke godine. Međutim, člankom 4. Proračuna Federacije BiH za 2009. godinu je definirano da je tekuća pričuva predviđena proračunskim korisnicima za koje u ovom Proračunu nisu predviđena sredstva, ili su predviđena u nedovoljnom iznosu, a kod kojih se ukaže neodložna potreba u sredstvima. Kriteriji i način raspodjele sredstava tekuće pričuve su propisani Odlukom Vlade o kriterijima raspodjele financijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH. Provedenom revizijom je utvrđeno je da su zahtjevi proračunskih korisnika za odobravanje sredstava iz fonda tekuće pričuve dostavljeni Ministarstvu financija u većini slučajeva sačinjeni na propisanim obrascima, međutim nismo u mogućnosti potvrditi da je Sektor za proračun prije dostavljanja prijedloga Odluka Vladi FBiH za odobravanje sredstava iz Tekuće pričuve Vlade FBiH vršio analizu zaprimljenih zahtjeva na način utvrđen pomenutom Odlukom o kriterijima. Također je konstatovano da je određeni broj Odluka o izdvajanju sredstava iz tekuće pričuve donesen od strane Vlade, bez prethodno provedene procedure i predlaganja istih od strane ministra financija. Uvidom u donesene Odluke Vlade kojim se odobrava izdvajanje sredstava iz Tekuće pričuve, konstatirano je da je Ministarstvo predlagalo odobravanje sredstava za slučajeve koji su mogli i morali biti predviđeni tijekom procesa planiranja i izrade Proračuna FBiH za 2009. godinu, tako da je najznačajniji dio sredstava tekuće pričuve odobren i utrošen za plaće, naknade, materijalne troškove, transfere i nabavku stalnih sredstava proračunskih korisnika. **Iako je Proračunom FBiH za 2009. godinu bilo odobreno izdvajanje za naprijed navedene rashode, ne može se potvrditi opravdanost odobrenog iznosa, imajući u vidu da je isto posljedica neadekvatno provedenih procedura prilikom izrade Proračuna FBiH za 2009. godinu, utvrđenih Zakonom o proračunima u FBiH.**

Sukladno pomenutoj Odluci o kriterijima, konstatirano je da je samo dio proračunskih korisnika dostavljao mjesečna izvješća o utrošku sredstava tekuće pričuve, iako je Ministarstvo uputilo dopis svim proračunskim korisnicima o obvezi izvješćivanja o istom. Iz prezentirane dokumentacije se ne može potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo adekvatne aktivnosti kako bi svi korisnici dostavili mjesečna izvješća, a u cilju sačinjavanja tromjesečnih konsolidiranih izvješća o utrošku tekuće pričuve, koje je bilo obvezno dostavljati Vladi FBiH. Iako je i Generalni sekretarijat Vlade FBiH dopisima ukazivao Ministarstvu na potrebu adekvatnog izvješćivanja o utrošku sredstava tekuće pričuve, ne može se potvrditi da su poduzete aktivnosti sukladno istom. **Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da je Ministarstvo dosljedno postupalo sukladno naprijed navedenoj Odluci u dijelu analize zahtjeva proračunskih korisnika za sredstvima iz tekuće pričuve, kao i u dijelu sačinjavanja i dostavljanja Vladi FBiH konsolidiranih tromjesečnih izvješća o korištenju proračunske pričuve na propisanom obrascu i sa propisanim sadržajem, a u cilju pravovremenog i sveobuhvatnog izvješćivanja Vlade o utrošku navedenih sredstava.**

Potrebno je da Ministarstvo financija, u skladu sa svojim nadležnostima, adekvatno analizira zahtjeve za sredstvima iz tekuće pričuve i sačinjava preporuku Vladi FBiH vezano za tražena sredstva tekuće pričuve, sukladno odredbama Odluke o kriterijima raspodjele financijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH. Također je potrebno je da Ministarstvo osigura da proračunski korisnici podnose mjesečna izvješća o utrošku odobrenih sredstava tekuće pričuve, da iste konsolidira i tromjesečno dostavlja Vladi FBiH.

Vežano za izvješćivanje o utrošku sredstava sa **posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice**, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo adekvatno pratilo utrošak sredstava, sukladno Naputku o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice. Dio proračunskih korisnika je dostavljao izvješća o utrošku sredstava sa namjenskih podračuna Sektoru za proračun, međutim iz prezentirane dokumentacije se ne može potvrditi da se sukladno utvrđenim nadležnostima vršila analiza utroška sredstava, kao i da su sačinjavana odgovarajuća izvješća o istima. Dio namjenskih prihoda koji nisu iskorišteni na kraju godine (prihodi iskazani na računima: PDV revolving, avio promet i sredstva za zaštitu i spašavanje) nisu evidentirani na propisanoj poziciji vremenskih razgraničenja sukladno naprijed navedenom Naputku.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Naputka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa u dijelu da proračunski korisnici kojima su otvoreni podračuni dostavljaju periodična i godišnje izvješća o namjenskom utrošku sredstava. Potrebno je da proračunski korisnici na kraju godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, za preostali iznos neiskorištenih sredstava na podračunima podnose zahtjeve, a da Riznica vrši preknjiženje (prijenos) sredstava na vremenska razgraničenja.

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, proračunski korisnici su dužni organizirati internu reviziju u utvrđenom roku. Također Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 47/08 od 30.07.2008. godine) utvrđeno je da je ministar financija dužan donijeti Pravilnik o uvjetima za obavljanja poslova interne revizije i Pravilnik o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u roku od 4 mjeseca od dana postavljenja direktora Centralne harmonizacijske jedinice koja treba da se formira u okviru Ministarstva i koja treba da sačini operativne procedure i metodologiju za rad interne revizije. Iz prezentirane dokumentacije konstatirano je da je Ministarstvo novim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu (koji je stupio na snagu 12.11.2009. godine, a u primjeni je od početka 2010. godine) sistematizirao kao osnovnu organizacionu jedinicu Centralna harmonizacijska jedinica kojom je predviđeno da rukovodi pomoćnik ministra, međutim ista nije popunjena, niti su doneseni naprijed navedeni Pravilnici. Napominjemo da su i dalje u primjeni propisi doneseni prije stupanja na snagu navedenog Zakona (Pravilnik o internoj reviziji proračunskih korisnika i Odluka o utvrđivanju korisnika proračuna za koje će internu reviziju vršiti Federalno ministarstvo financija). Navedeno ima značajan uticaj na početak primjene Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH iz razloga što se isti može početi primjenjivati tek poslije donošenja propisa predviđenih navedenim Zakonom.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju početka funkcioniranja Centralne harmonizacijske jedinice, kao i donošenju podzakonskih akata sukladno odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Iz Proračuna FBiH se izdvajaju i doznacavaju značajna sredstva za rad Fondacija čiji je osnivač Vlada FBiH. Statutima Fondacija, koje je usvojila Vlada FBiH je utvrđeno da nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija vrši Federalno ministarstvo finansija, a da nadzor nad zakonitošću rada Fondacija vrše nadležna ministarstva. Provedenom revizijom je konstatirano da se od strane Ministarstva financija ne vrši nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima doznačenim Fondacijama, a što je konstatirano i prilikom obavljanja revizija ministarstava koja su nadležna za rad Fondacija.

Potrebno je da Federalno ministarstvo financija organizira i vrši nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija koje je osnovala Vlada FBiH, sukladno statutima Fondacija donesenim od strane Vlade FBiH.

5.3 Proračun Federalnog ministarstva financija za 2009. godinu

Rashodi i izdaci na dan 31.12.2009. godine iskazani su u iznosu 564.058.473 KM, što u odnosu na operativni proračun (579.072.657 KM) predstavlja izvršenje od 97,4%, a u odnosu na ukupni Zakonom odobreni proračun (662.983.267 KM – bez neraspoređenog viška prihoda i rashoda) predstavlja izvršenje od 85,1%. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je operativnim proračunom Ministarstvu odobreno manje sredstava za 83.910.610 KM u odnosu na zadnji Rebalans Proračuna FBiH za 2009. godinu. Nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se potvrdio razlog navedenog umanjavanja. Uzimajući u obzir ukupan iznos nerealiziranih sredstava odobrenih Proračunom FBiH za 2009. godinu (98.924.794 KM), uvažavajući da dio stvorenih obveza nije realiziran, ne može se potvrditi da je planiranje Proračuna Ministarstva financija za 2009. godinu vršeno na osnovu relevantne dokumentacije i opravdanih potreba.

Planiranje proračunskih sredstava za Ministarstvo vršiti sukladno instrukcijama, na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba, u cilju efikasne upotrebe sredstava i uvažavanja ograničenja ukupne javne potrošnje.

5.4 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za putne troškove iskazani su u iznosu od 160.180 KM, od čega se na putne troškove u inozemstvo odnosi 115.308 KM. Uvidom u dokumentaciju vezanu za ove izdatke nije se moglo potvrditi da je dio iskazanih izdataka po osnovu troškova službenog putovanja nastao u svrhu obavljanja poslova i zadataka Ministarstva iz razloga što je dio putovanja u inozemstvo obavljen u dane vikenda, odnosno u dane sedmičnog odmora. Utvrđeno je da datumi polaska i dolaska sa službenog puta u odlukama o upućivanju na službena putovanja u inozemstvo, kao i mjesta upućivanja na službeni put nisu u svim slučajevima usuglašeni sa podacima iskazanim u putnim nalogima, u kojima nije obrazložen razlog odstupanja u odnosu na odluku. Također, utvrđena je neusuglašenost naloga za službeni put vozača i naloga za vozilo u pogledu mjesta (odredišta) polaska i dolaska sa službenog puta. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da u većem broju odluka o upućivanju na službeni put u inozemstvo nije navedena svrha putovanja niti su podnesena izvješća sa službenog puta (samo se u izvješću navodi: preuzimanje dokumentacije). Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da se prilikom pravdanja putnih naloga nisu sačinjavala izvješća o službenom putovanju (čija obveza je utvrđena Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Ministarstva), iz prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi opravdanost dijela iskazanih troškova službenih putovanja.

Potrebno je da se nalozi za službeni put u inostranstvo popunjavaju na način kako je propisano Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja i Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Ministarstva, posebno u dijelu navođenja konkretnog razloga službenog putovanja, kao i da se nakon obavljenog putovanja sačini izvješće o obavljenom poslu.

Izdaci za telefonske i poštanske usluge iskazani su u iznosu od 289.316 KM. Uvidom u izdatke za mobilne telefone, ne možemo potvrditi dosljednu primjenu Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih i drugih telefona u federalnim organima uprave, obzirom da se naplata prekoračenja više stvorenih troškova mobilnog telefona namiruje samo od dijela uposlenika. Za dio korisnika mobilnih telefona tijekom čitave godine troškovi mobitela su isplaćivani u ukupnom iznosu na teret Ministarstva, na temelju date suglasnosti ministra, a po zahtjevu istih, sa obrazloženjem povećanog obima posla, bez datih pojedinačnih obrazloženja i razloga nastanka uvećanih troškova mobitela. Računi za troškove mobilnih telefona, koji stižu na teret ministarstva, sadrže ukupno dvadesetšest (26) brojeva mobilnog operatore, od kojih je 18 dodijeljeno uposlenicima Ministarstva, za osam (8) brojeva nije prezentirana dokumentacija o tome tko ih duži, a za iste se plaća mjesečna pretplata. Na temelju naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je ustrojena adekvatna kontrola nad utroškom mobilnih telefona.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova mobilnih i fiksnih telefona i Pravilnika o načinu korištenja službenih mobilnih i fiksnih telefona. Preispitati opravdanost plaćanja mjesečne pretplate na teret Ministarstva za brojeve mobitela koji se ne koriste.

Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu od 36.758 KM. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila donesen je 19.05.2009. godine u skladu sa Uredbom Vlade FBiH o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH. Uvidom u putne naloge za vozila utvrdili smo nedosljednu primjenu Pravilnika u dijelu popunjavanja svih stavki putnog naloga (nije vođena evidencija o prijeđenim kilometrima po pojedinačnim relacijama i o korisnicima usluga, nisu popunjeni podaci o ukupno pređenim kilometrima i utrošenom gorivu, kao i tko je upravljao vozilom), iz kojeg razloga nismo u mogućnosti potvrditi validnost evidencija i iskazane ukupno pređene kilometre po pojedinim relacijama. Isto tako, ne može se potvrditi da su poštovane odredbe naprijed navedenog Pravilnika u dijelu redovitog (mjesečnog) izvješćivanja ministra i sekretara Ministarstva od strane Načelnika Odjeljenja za ekonomske, finansijske i zajedničke poslove o upotrebi službenih automobila.

Upustvom o kontroli goriva za prijevoz službenim automobilima su propisani normativi potrošnje goriva za vozila, ali istim nije jasno propisan način izvještavanja o utrošku goriva i postupanje u slučajevima odstupanja utroška od utvrđenih normativa. Ovo je imalo za rezultat da, iako su sačinjavani mjesečni pregledi o utrošku goriva, u pojedinim slučajevima (4 od 7 automobila) nije utvrđivana prosječna mjesečna potrošnja goriva po prijeđenim kilometrima, iz kojeg razloga se ne može potvrditi da je potrošnja goriva po vozilima u granicama utvrđenih normativa potrošnje.

Ministarstvo je u 2008. godini dalo dva vozila na korištenje uposlenicima Generalnog sekretarijata Vlade FBiH po zahtjevima uposlenika, s tim da su nastali troškovi jednog vozila teretili Ministarstvo. Obzirom da nije prezentirana Odluka ministra o ustupanju vozila na korištenje uposlenicima druge institucije, kako je propisano internim Pravilnikom, ne možemo potvrditi opravdanost davanja na korištenje vozila uposlenicima druge institucije, priznavanje nastalih troškova na teret Ministarstva, kao ni da je Ministarstvo ostvarilo adekvatnu kontrolu nad namjenskim korištenjem ovih vozila u službene svrhe, na što je ukazivano prethodnim Izvješćem o izvršenoj reviziji.

Zbog naprijed navedenog se ne može potvrditi da je Ministarstvo postupilo sukladno Uredbi Vlade FBiH o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, posebno u dijelu adekvatnog nadzora nad namjenskom upotrebom službenih automobila i utroškom goriva.

Službene automobile koristiti sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, kao i vršiti redovito izvješćivanje o istom.

Potrebno je pratiti utrošak goriva po vozilima kako je propisano Upustvom o kontroli goriva za prijevoz službenim automobilima, kao i dopuniti navedeno Upustvo u dijelu definiranja načina izvješćivanja o potrošnji goriva i postupanja u slučajevima neopravdanog odstupanja utroška od utvrđenih normativa.

Preispitati opravdanost davanja na korištenje vozila Ministarstva uposlenicima Generalnog sekretarijata Vlade FBiH.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 55.109 KM, od čega se na korištenje usluga Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH odnosi 11.529 KM, a na eksternu reprezentaciju 43.580 KM. Uvidom u dokumentaciju vezano za pravdanje troškova eksterne reprezentacije utvrdili smo da je u pojedinim slučajevima vršena isplata na osnovu računa na ime ugostiteljskih usluga, bez navođenja razloga nastalih troškova, te samim tim ne možemo u potpunosti potvrditi opravdanost nastalih izdataka.

Potrebno je sredstva reprezentacije koristiti u svrhu obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva.

Izdaci po osnovu sklopljenih ugovora o djelu za angažiranje vanjskih suradnika iskazani su u neto iznosu od 34.558 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da su ugovori o djelu u 2009. godini sklapani za redovite poslove predviđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (poslovi pripreme materijala, mišljenja, analiza i informacija, te drugi poslove u vezi neposredne aktivnosti ministra i šefa kabineta, u Kabinetu ministra; poslovi vezani za ratna potraživanja, koji su u nadležnosti Sektora za unutarnji dug; poslovi diplomiranog pravnik, koji su u nadležnosti Sektora za pravne poslove; poslovi diplomiranog ekonomiste, koji su u nadležnosti Sektora za proračun; poslovi diplomiranog pravnik, koji su u nadležnosti Sektora za bankarstvo, finansijsko posredovanje, osiguranje, upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj, kao i poslovi u Kabinetu ministra: priprema dnevnog, nedjeljnog rasporeda ministra u

pogledu sjednica, sastanaka i prijema stranaka; staranje o vršenju protokolarnih posjeta ministru i umnožavanje materijala za potrebe ministra). Zaključenim ugovorima nisu, u većini slučajeva, definirani konkretni poslovi i zadaci koje izvršitelj treba izvršiti, nego su uglavnom navedeni „poslovi ekonomiste“ ili „poslovi pravnika“ u nekom od sektora Ministarstva. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju ne možemo potvrditi da su svi izvršitelji podnosili izvješća o izvršenom poslu, a prezentirana izvješća o izvršenim poslovima u većini slučajeva potvrđuju da su isti radili redovite poslove i zadatke predviđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva. Revizorskom timu nisu prezentirani kriteriji koji su se primjenjivali prilikom utvrđivanja visine naknade za zaključene ugovore o djelu.

Popunjavanje radnih mjesta definiranih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji vršiti na način utvrđen Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Izdaci za rad u stručnim komisijama i drugim radnim tijelima izvršeni su u neto iznosu od 299.165 KM. U okviru izdataka za rad u komisijama evidentirane su, između ostalog, značajne isplate Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak (neto iznos 108.272 KM), Komisiji za verificiranje računa stare devizne štednje (neto iznos 73.002 KM), Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa (neto iznos 35.009 KM), Komisiji za konačno verificiranje ratnih potraživanja (neto iznos 19.649 KM) i Komisiji za verificiranje neisplaćenih obveza prema dobavljačima za robe, materijal i usluge prijašnjeg FMO-a i drugih federalnih organa uprave nastalih u periodu od 01.04.1996. godine-31.12.2005. godine (neto iznos 10.090 KM). Naprijed navedene komisije formirane su Odlukama Vlade FBiH, a isplata naknada članovima komisija je vršena na teret odobrenih sredstava Proračuna Ministarstva financija, na način da su predsjednici Komisija podnosili Izvješća o obavljenom poslu, u najvećem broju slučajeva periodično, a isplatu je odobravao Rješenjem Ministar financija. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezano za isplatu naknade navedenih komisija **utvrdili smo nedosljednu primjenu Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe (u daljem tekstu Odluka), u dijelu isplate naknade uposlenicima u federalnim ministarstvima i drugim federalnim organima državne službe za radna tijela osnovana radi izvršavanja poslova koji su utvrđeni kao redovni poslovi u skladu sa djelokrugom federalnog organa državne službe, definiranja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade za članove radnih tijela, isplate naknade po izvršenju datog zadatka u utvrđenim rokovima, kao i u dijelu prekoračenja dozvoljene ukupne godišnje naknade članovima radnih tijela.**

Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak je formiran Rješenjem Vlade FBiH od 24.04.2008. godine. Tijekom 2009. godine isplaćena je ukupna neto naknada članovima Odbora (9 članova) u ukupnom iznosu od 108.272 KM, od čega se na rad Odbora u 2008. godini odnosi 48.257 KM. Isplata naknade za 2008. godinu izvršena je na način da je prvo isplaćena naknada u neto iznosu od 28.856 KM za rad u Odboru u periodu od 01.09. – 31.12.2008. godine, na osnovu pojedinačnih rješenja ministra od 18.05.2009. godine (u visini četiri prosječne plaće po zaposlenom u FBiH), a prema Zahtjevu Odbora, od 14.05.2009. godine. Zatim je pojedinačnim rješenjima od 24.06.2009. godine izvršena isplata članovima Odbora, za period od 01.06. – 05.09.2008. godine, u ukupnom neto iznosu od 19.401 KM (u visini od po tri prosječne plaće po zaposlenom u FBiH), a prema Izvješću o tromjesečnom radu Odbora, koje nema datuma, ni potpisa odgovorne osobe. U 2009. godini članovima Odbora je isplaćena naknada u iznosu od 60.015 KM, na način da im je za svaki mjesec rada isplaćivana naknada u visini jedne prosječne plaće po zaposlenom u FBiH za mjesec novembar 2008. godine umanjena za 10%. **Napominjemo da je po osnovu rada u Odboru u 2008. i 2009. godini članovima isplaćena naknada u 2009. godini od po 11.590 KM, od čega se na rad u Odboru u 2008. godini odnosi 5.341 KM. Iz prezentirane dokumentacije se ne može potvrditi da je visina naknade članovima Odbora utvrđena na osnovu kriterija utvrđenih Odlukom Vlade. Posebno ističemo da su članovi Odbora uposlenici federalnih organa (Vlade FBiH, Federalnog ministarstva financija i Porezne uprave FBiH) koji u okviru svoje nadležnosti prate implementaciju zakona iz oblasti poreza, kao i da je najvećem broju članova Odbora u opisu poslova i zadataka, utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, obavljanje poslova vezanih za praćenje i implementaciju zakona iz oblasti poreza.**

Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, koji je formiran Rješenjem Vlade FBiH od 16.07.2009. godine, je u 2009. godini isplaćena naknada za rad u ukupnom neto iznosu od 35.009 KM. Članovima Odbora je po rješenjima od

29.12.2009. godine isplaćena naknada, za rad u Odboru u periodu od 01.08.-30.11.2009. godine, u visini od po četiri prosječne plaće po zaposlenom u FBiH za mjesec novembar 2008. godine umanjene za 10%. Rješenjem o izmjenama navedenog Rješenja od 25.09.2009. godine izvršena je izmjena jednog člana Odbora, i tom članu Odbora je isplaćena naknada kao i svim drugim članovima, iako isti nije bio član Odbora u periodu od 16.07.-25.09.2009. godine kada je i imenovan. **Napominjemo da su više članova ovog Odbora, istovremeno i članovi Odbora za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak, Radnog tijela za analizu postojećih propisa iz oblasti fiskalnih kasa, te izrade novih propisa u vezi sa fiskalnim kasama, a radi se o uposlenicima Ministarstva, odnosno Porezne uprave FBiH, kojima je u sklopu obavljanja redovnih poslova i zadataka propisano da prate i implementiraju zakone iz oblasti poreza. Ističemo da su pojedini članovi, koji su bili imenovani u sva tri odbora/radna tijela, ostvarili naknadu za rad u 2009. godini u iznosu od 10.419 KM, odnosno 11.114 KM (bez isplaćene naknade u 2009. godini za rad u 2008. godini), što je više od ukupno propisane godišnje naknade za rad u stručnim tijelima.**

Komisiji za verifikaciju računa stare devizne štednje (dvije komisije) je u toku 2009. godine isplaćivana naknada za učešće u radu devet (9) puta, u ukupnom neto iznosu od 73.002 KM. Naknada je isplaćivana u visini jedne prosječne plaće po zaposlenom u FBiH, prema mjesečnim izvješćima o radu Komisije, a ne po izvršenom poslu i uz prethodno prihvatanju Izvješća o radu Komisije od strane Vlade FBiH, kako je definirano samom Odlukom o imenovanju Komisije. **Prilikom utvrđivanja visine naknade članovima Komisije ne može se potvrditi da je postupano sukladno tačkama 4. i 5. naprijed navedene Odluke Vlade, u dijelu utvrđivanja visine naknade na osnovu prethodno utvrđenih kriterija.**

Komisiji za verificiranje neisplaćenih obveza prema dobavljačima za robe, materijal i usluge Prijašnjeg FMO-a i drugih federalnih organa uprave nastalih u periodu od 01.04.1996.-31.12.2005. godine, koja je formirana Rješenjem Vlade FBiH od 28.02.2008. godine sa zadatkom da poslove i zadatke zbog kojih je formirana obavi do 31.12.2008. godine, u 2009. godini je isplaćena neto naknada u iznosu od 10.090 KM. Isplata naknade članovima Komisije u visini od po jedne prosječne plaće po zaposlenom u FBiH je izvršena na temelju mjesečnih izvješća o radu za studeni 2008. godine (izvješće o radu sačinjeno 15.12.2008. godine) i za prosinac 2008. godine, koje je sačinjeno tek 02.04.2009. godine. **Ne može se potvrditi opravdanost isplate naknade navedenoj Komisiji, imajući u vidu da nije prezentiran dokument na osnovu kojeg bi se potvrdilo da je Komisija obavila poslove za koje je formirana.**

Komisiji za rješavanje carinskih predmeta, koja je formirana Rješenjem ministra od 17.12.2008. godine, isplaćena je ukupna neto naknada od 10.309 KM, a na temelju podnesenog Izvješće o radu od 09.02.2009. godine (za period od 17.12.2008.-06.02.2009. godine). Članovima Komisije je isplaćena naknada od po dvije prosječne plaće po zaposlenom u FBiH. **Ne može se potvrditi da se prilikom utvrđivanja visine naknade članovima Komisije postupalo sukladno tačkama 4. i 5. naprijed navedene Odluke Vlade, u dijelu utvrđivanja visine naknade na osnovu prethodno utvrđenih kriterija.**

Posebno ističemo da su u 2009. godini isplaćene naknade za rad u radnim tijelima, koji se odnosi na rad radnih tijela u 2008. godini u ukupnom iznosu od 66.510 KM, a odnosi se na: Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak (48.257 KM); Komisija za verifikaciju neisplaćenih obaveza prema dobavljačima za robu, materijale i usluge prijašnjeg FMO (ukupno 9.627 KM); Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje (ukupno 7.493 KM) i Komisija za provođenje javnog tendara za odabir osiguravajuće kuće (ukupno 1.134,15 KM). **Skrećemo pažnju da se naknada za rad u radnim tijelima u 2008. godini odnosi na rashode 2008. godine, kada su trebali i biti evidentirani sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, kojim je propisano da se rashodi i izdaci priznaju u onom periodu kada je obveza nastala za plaćanje, odnosno po načelu modificiranog nastanka događaja sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.**

Potrebno je utvrđivanje visine naknade i isplatu naknade za rad u komisijama u potpunosti uskladiti sa odredbama Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

5.5 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 14.817.835 KM, što u odnosu na sredstva odobrena Proračunom za 2009. godinu u iznosu od 16.209.854 KM predstavlja izvršenje od 91,4 %.

Transfer za sufinansiranje Fondacije za održivi razvoj FBiH „Odradž“ iskazan je u iznosu od 5.673.000 KM. Na osnovu odobrenih sredstava Proračunom FBiH, od strane Ministarstva u dvije tranše i to na zahtjev Sektora za proračun izvršen je unos naloga za plaćanje 14.07.2009. godine na iznos od 3.000.000 KM i prema izjavi odgovorni osobe na usmeni nalog, izvršen unos naloga za plaćanje 24.12.2009. godine na iznos od 2.673.000 KM. **Prema tome, iz prezentirane dokumentacije nije se moglo potvrditi po kom osnovu su planirana sredstva u Proračunu FBiH za 2009. godinu, za koje namjene su doznačena sredstva u fiskalnoj 2009. godini, način izvješćivanja i nadzor nad utroškom sredstava, imajući u vidu da prethodno nije donesena odluka Vlade FBiH kojom bi se utvrdila namjena sredstava, izvješćivanje i nadzor nad utroškom istih.** Do okončanja revizije nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se potvrdilo za koje namjene su utrošena doznačena sredstva. Zbog navedenog ne možemo potvrditi opravdanost doznake navedenih sredstava.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u djelu obezbjeđenja relevantne dokumentacije kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava doznačenih po osnovu tekućeg transfera Fondaciji za održivi razvoj FBiH „Odradž“ u iznosu od 5.673.000 KM.

Transfer po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda iskazani su u iznosu od 2.145.521 KM. Uvidom u izvješće o izvršenom popisu neizmirenih obveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Riznici sa stanjem na dan 31.12.2009. godine, utvrđeno je da je popisna komisija konstatirala neizmirene obveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda na Jedinstveni račun Riznice u iznosu od 7.112.444 KM, a koje se odnose na neizmirene obveze za koje je dokumentacija u Ministarstvo zaprimljena do 01.01.2009. godine u iznosu od 5.986.156 KM i neizmirene obveze za koje je dokumentacija u Ministarstvu zaprimljena u tijeku 2009. godine u iznosu od 1.126.288 KM. Napominjemo da su obveze iskazane u pomoćnim evidencijama, ali nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora. Prema obrazloženju odgovorne osobe, obveze koje su nastale do 01.01.2009.godine nisu izmirene iz razloga što po istima nije kompletirana dokumentacija, a za obveze nastale tijekom 2009.godine nisu izmirene najvećim dijelom iz razloga nedostatnih sredstava odobrenih Operativnim proračunom Ministarstva.

Potrebno je da Ministarstva sukladno nadležnostima poduzme adekvatne mere u cilju dosljedne provedbe Zakona o riznici u FBiH i Pravilnika o procedurama za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda na JRR, u dijelu blagovremenog rješavanja zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda u Proračun FBiH.

Za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju po ostalim osnovama ukupno je utrošeno 8.627.447 KM, od čega je kao isplata glavnice evidentirano 4.795.732 KM, zatezne kamate iznose 2.778.778 KM, a troškovi spora 1.052.937 KM. **Isplaćene sudske presude i izvršna rješenja se uglavnom odnose na radne sporove koje protiv proračunskih korisnika vode uposlenici za dio neisplaćenih naknada po osnovu regresa, jubilarnih nagrada, otpremnina, toplog obroka, prijevoza, kao i neto plaća, a iste se izvršavaju u presuđenom iznosu, bez obračunavanja pripadajućih poreza i doprinosa. Na presuđeni iznos glavnice obračunava se i isplaćuje zatezna kamata po stopi od 12%.** Ukazujemo da, iako se kao tužena strana se pojavljuju federalni proračunski korisnici, ovaj transfer se planira i izvršava od strane Ministarstva, a nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da Ministarstvo raspolaže sa pravovremenim i realnim informacijama, što kao posljedicu ima nerealno planiranje, povećanje troškova izvršenja za zatezne kamate i troškove spora. Provedenom revizijom prethodnih godina smo preporučili da je potrebno osigurati da proračunski korisnici na koje se odnose pravosnažne presude, odnosno koji su upoznati sa sporovima u tijeku, pravovremeno informiraju Ministarstvo o potrebnim sredstvima za izvršenje istih ukoliko izvršenje i dalje bude na Ministarstvu ili da se sredstva za ove namjene odobravaju svakom korisniku pojedinačno. Navedeno je potrebno kako bi se skratilo vrijeme realizacije, odnosno uštedila sredstva na ime troškova izvršenja i zateznih kamata. Nismo se uvjerali da su proračunski korisnici prilikom izrade prijedloga Proračuna za 2009. i 2010. godinu informirali Ministarstvo o navedenom.

Prezentirana je dokumentacija da je Ministar financija formirao Komisiju čiji zadatak je utvrđivanje procedura o suradnji Federalnog pravobranilaštva, proračunskih korisnika i Federalnog ministarstva financija, međutim do okončanja revizije za 2009. godinu komisija nije izvršila zadatak.

Potrebno je propisati proceduru o suradnji Federalnog ministarstva financija, Federalnog pravobranilaštva i proračunskih korisnika čijim djelovanjem su podignute tužbe protiv Federacije BiH. Navedeno je potrebno i iz razloga utvrđivanja uzroka, kao i eventualne odgovornosti za donošenje presuda na štetu Federacije, kao i donošenja procedure u cilju planiranja izvršenja sudskih presuda i izvršnih rješenja, na onoj instituciji na koju se odnosi predmet spora. Ukoliko se sredstva i dalje planiraju na Ministarstvu financija potrebno je osigurati pravovremene informacije o potrebnim sredstvima za izmirenje istih.

5.6 Nabavke i kapitalni izdaci

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 69.492 KM, što u odnosu na odobrena sredstva proračunom za 2009. godinu u iznosu od 152.987 KM, predstavlja izvršenje od 45%.

Postupak nabavke **Integralnog informacionog sistema za obračun plaća proračunskih korisnika FBiH** je započeo u 2009. godini i isti je okončan u 2010. godini. Nije prezentirana odluka ministra o provođenju postupka iz koje bi mogli potvrditi razloge nabave istog, obzirom da se u prethodnom periodu, kao i u 2009. godini koristio softver „Centralizirani obračun i isplata plaća“ – COIP, nabavljen od firme OCEAN u 2002. godini (izdaci samo u 2002. godini iznosili 307.660 KM). Obavještenje o nabavci novog softvera – Integralnog informacionog sistema za obračun plaća proračunskih korisnika FBiH je objavljeno u „Sl. glasniku BiH“ 21.09.2009. godine. Istim je definirano da se namjerava zaključiti okvirni sporazum na period od 3 godine. Skrećemo pažnju da nije prezentiran dokument kojim bi se potvrdilo da su Proračunom za 2009. godinu bila obezbjeđena sredstva za nabavu istog. U toku provođenja postupka uložena je žalba od strane ponuditelja OCEAN doo Travnik i od strane Ureda za razmatranje žalbi je 11.11.2009. godine doneseno Rješenje, kojim se u cijelosti poništava postupak javne nabave zbog utvrđenih nepravilnosti provođenja samog postupka. Procedura je nastavljena donošenjem Rješenja od strane ministra 08.12.2009.godine, kojim je imenovana nova komisija za provođenje postupka nabave Integralnog informacionog sistema, a **iz prezentirane Odluke ministra o provođenju postupka nabave od 04.01.2010. godine nije se mogao utvrditi razlog promjene postupka (putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda bez objave, umjesto otvorenog postupka)**. Navedeno ističemo iz razloga što je u prvom poništenom postupku pristiglo 6 ponuda, a ponudene cijene su se kretale u rasponu od 61.000 KM – 3.160.694 KM, a prva poslije najniže je iznosila 757.163 KM. U okviru obnovljenog postupka zahtjev za dostavu ponuda je upućen prema tri ponuditelja, od kojih su dva ponuditelja učestvovali i u otvorenom postupku. Napominjemo da je provedenim revizijama u periodu od 2002. – 2005. godine u kontinuitetu ukazivano na potrebu stalne kontrole i praćenja izvršenja ugovorenih poslova sa firmom OCEAN Travnik, te da se poduzmu mjere na utvrđivanju osnovanosti i načina izvršavanja izdataka za implementaciju projekta obračuna plaća i kadrovskih evidencija, a imajući u vidu da su ugovori o implementaciji, podršci i održavanju softvera zaključeni na neodređeno vrijeme, kao i da su izdaci po navedenom osnovu iskazivani u značajnom iznosu. Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti po naprijed navedenom. Također, ne može se potvrditi da je u cilju opravdanosti dodatnih ulaganja u nabavku novog softvera, njegovu implementaciju i obuku osoblja prethodno izvršena analiza primjene postojećeg softvera, a na osnovu konstatovanih nedostataka, propusta i uvećanih troškova u implementaciji i održavanju istog. **Na osnovu svega navedenog ne možemo potvrditi opravdanost nabave novog softvera za obračun plaća proračunskih korisnika FBiH, kao ni primijenjenu odgovarajućeg postupka nabave sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.**

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za nabavu softvera „Centralizirani obračun i isplata plaća-COIP“ od firme OCEAN doo Travnik u cilju utvrđivanja razloga raskida Ugovora, uzimajući u obzir značajan iznos sredstava utrošen za nabavu i implementaciju istog, kao i opravdanost nabavke novog aplikativnog softvera – Integralnog informacionog sistema za obračun plaća proračunskih korisnika u FBiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezanu za sprovođenje procedura nabavi stalnih sredstava, materijala i usluga od strane Ministarstva, utvrdili smo da u pojedinim slučajevima Ministarstvo nije postupilo sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrdili smo da je **nabava kompjuterske opreme** (50.416 KM) vršena putem dva konkurentna zahtjeva i dva izravna postupka nabave, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, u dijelu dijeljenja predmeta ugovora, odnosno da su svi dijelovi tako podijeljenog ugovora predmet istog postupka o javnoj nabavi.

Utvrđeno je da je u 2009. godini zaključeno tri Aneksa sa firmom „ORACLE BiH“ d.o.o Sarajevo na osnovni Ugovor o funkcionalnoj podršci (angažman konzultanata po potrebi) od 22.12.2004. godine, bez prethodno provedene procedure Zakona o javnim nabavama BiH. Aneksima se osnovni ugovor produžava, tako da je trećim Aneksom produžen osnovni ugovor na dva mjeseca (počev od 01.06.2009. godine), a isti je potpisan tek 03.09.2009.godine. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je evidentiran račun „Oracle BiH“ d.o.o. od 27.10.2009. godine na iznos od 10.633 KM, za koji ne možemo potvrditi da je obuhvaćen naprijed navedenim Aneksom.

Nakon provednog konkurentskog postupka za održavanje serverske, komunikacione opreme i sistemskog softvera zaključen je Ugovor 17.03.2009. godine sa „Ping“ d.o.o., kojim je utvrđena cijena po satu pojedinih usluga. Isti je zaključen na tri godine, a istim nije definirana ukupna vrijednost ugovora, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavama BiH.

Izbor najpovoljnijeg ponuđača za tiskanje upravnih biljega i mjenica u 2009. godini izvršen je tek 01.12.2009. godine, kada je zaključen Okvirni sporazum sa „Grafotisak“ d.o.o. za period od tri godine i na osnovu istog zaključen Ugovor na godinu dana. Tiskanje mjenica i biljega se vršilo od dobavljača na osnovu ugovora zaključenog u prethodnom periodu i aneksa od 19.12.2007. godine („Grafotisak“ d.d. Grude). Izdaci nastali po ovom osnovu iznosili su u 2009. godini ukupno 57.449 KM.

Prilikom nabava roba i usluga dosljedno postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.

5.7 Pozajmice kantonima

Na poziciji „Pozajmice drugim razinama vlasti – kantonima“ iskazan je iznos od **128.000.000 KM**. Dio navedene pozajmice u iznosu od **126.000.000 KM** se odnosi na pozajmice kantonima doznačene temeljem Odlukom Vlade FBiH o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, od 19.08.2009. godine, kojom je utvrđen iznos sredstava koja se doznačavaju svakom kantonu. Sukladno navedenoj Odluci, Federalno ministarstvo financija je zaključilo Ugovore o prijenosu kreditnih sredstava sa kantonima (kao zajmoprimcima) i sa istim su ugovorene doznake I (prve) tranše kreditnih sredstava u iznosu 40% i druge (II) tranše u iznosu 60% ukupno odobrenih sredstava, kao i preduslovi za korištenje kreditnih sredstava. Sukladno ugovorima, kantonima je izvršena doznaka prvog dijela kredita (u najvećem dijelu u dva navrata). Krajem godine sa kantonima su zaključeni Aneksi ugovora, kojima se mijenja dio odredbi osnovnih ugovora na način da se kantonima odobravaju i prenose kreditna sredstva MMF-a u ukupno odobrenom iznosu sredstava. **Ovo znači da je kantonima odobren i doznačen i drugi dio kredita prije doznake druge tranše III Stand-by aranžmana sa MMF-om u Proračun FBiH, iako je Odlukom Vlade utvrđeno da će se kreditna sredstva kantonima po osnovu prve tranše doznačiti u visini 40% (50.400.000 KM), a sredstva o osnovu druge tranše u visini od 60% (75.600.000 KM).** Imajući u vidu način doznake sredstava kantonima (u tri navrata), postavlja se pitanje dosljedne provedbe uslova propisanih Odlukom Vlade, posebno u dijelu otplate kredita (grace period, kamatna stopa).

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezano za ispunjenost preduslova za korištenje kredita od strane kantona, **konstatirano je da pojedini kantoni nisu u cjelosti ispunili preduslove utvrđene Odlukom Vlade i zaključenim ugovorima, a istima je izvršena doznaka sredstava u ukupno odobrenom iznosu.** Skrećemo pažnju da je, kao garancija naplate kredita, u zaključenim ugovorima sa kantonima (koje su potpisali ministri financija kantona) navedeno da isti daju neopozivo ugovorno ovlaštenje zajmodavcu da direktno sa računa Javnih prihoda FBiH, i to iz dijela prihoda koji pripadaju zajmoprimcima, izvrši naplatu bilo kojeg dospjelog, a neizmirenog potraživanja. **Nismo u mogućnosti potvrditi da je ugovorena adekvatna garancija za povrat navedenih sredstava, obzirom da u odlukama skupština kantona o**

prihvatanju kreditnog zaduženja kod FBiH nije navedena ovakva garancija naplate kredita, a nije prezentirana ni dokumentacija da su skupštine kantona dale saglasnost na navedenu odredbu ugovora.

Doznačene pozajmice kantonima u iznosu od 126.000.000 KM nisu iskazane u financijskim izvješćima na poziciji dugoročnih plasmana, odnosno pozajmljivanja kantonima, što nije sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju dosljedne provedbe Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, kao i osiguranja adekvatne garancije za povrat navedenih sredstava od strane skupština kantona.

Potrebno je doznačene pozajmice kantonima evidentirati u Glavnoj knjizi na poziciji dugoročnih plasmana sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.

Drugi dio iskazanih pozajmica kantonima u iznosu od 2.000.000 KM se odnosi na doznaku sredstava Bosansko-podrinjskom kantonu (1.000.000 KM) i Posavskom kantonu (1.000.000 KM), koje su izvršene temeljem Odluka Vlade FBiH o odobravanju izdvajanja sredstava iz tekuće pričuve Vlade FBiH za 2009. godinu. Prema prezentiranoj dokumentaciji konstatirano je da su navedene odluke donesene temeljem Zaključka Parlamenta FBiH, ali pomenuti Zaključak nije prezentiran revizorskom timu. Imajući u vidu da Odlukama Vlade nije utvrđena svrha dodjele sredstava (na što je ukazano i od strane Ureda za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima euproske unije prilikom predlaganja odluka), kao ni da od strane Ministarstva financija nisu poduzete aktivnosti u cilju utvrđivanja svrhe doznačenih sredstava, ne može se potvrditi opravdanost iskazivanja navedene doznake na poziciji „pozajmice kantonima“. Ovo posebno naglašavamo iz razloga što je, ukoliko se radi o pozajmici, navedenu doznaku sukladno zakonskim i ostalim propisima trebalo evidentirati na poziciji potraživanja i sa kantonima zaključiti ugovore kojima bi se regulirali međusobni odnosi između Federacije BiH i kantona vezano za pomenuta sredstva.

Potrebno je poduzeti aktivnosti prema nadležnom organu u cilju definiranja svrhe doznačenih sredstava iz Tekuće pričuve Vlade FBiH za 2009. godinu u iznosu od 2.000.000 KM Bosansko-podrinjskom i Posavskom kantonu, i postupati sukladno utvrđenom.

5.8 Implementacija razvojno – investicionih projekata financiranih iz ino–kreditnih i donatorskih sredstava

Plan razvojnih projekata u FBiH za 2009. godinu, nije usvojen od strane Parlamenta FBiH, i nije, iako je trebao biti, objavljen kao Aneks Proračuna FBiH za 2009. godinu. Istim su planirani razvojni projekti u ukupnom iznosu od 667.615.408 KM, a za iste je predviđeno da se najvećem dijelom financiraju iz kredita međunarodne zajednice, manjim dijelom iz donacija, dijelom iz vlastitog učešća javnih poduzeća i dijelom iz proračuna svih razina vlasti. Jedinica za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj (u daljem tekstu: DCU), uspostavljena u okviru Ministarstvu, zadužena je između ostalog, za planiranje, praćenje implementacije i izvješćivanje o utrošku naprijed navedenih sredstava.

Naprijed navedenim planom je predviđeno sufinanciranje iz Proračuna FBiH u iznosu od 37.650.630 KM, međutim Proračunom FBiH za 2009. godinu na poziciji „Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje financira međunarodna zajednica“ planirano je 8.000.000 KM, a Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2009. godinu odobrena su sredstva na navedenoj poziciji u iznosu od 5.000.000 KM. Za navedenu razliku nije dato adekvatno obrazloženje, a nije prezentirana ni dokumentacija da je nadležna Jedinica vršila usuglašavanje Plana razvojnih projekata sukladno odobrenim proračunskim sredstvima, tj. da je ista utvrdila koji projekti se planiraju sufinancirati odobrenim proračunskim sredstvima.

Od ukupno odobrenih sredstava za ove namjene u 2009. godini je realizirano 4.214.003 KM, s tim da su za pojedine projekte odobravana sredstva u iznosu većem od planiranih. Za projekat „Restrukturiranje poduzeća“ je odobreno 273.969 KM, a planirano je 166.250 KM, a za projekat „Razvoj zajednica CDP“ je odobreno 769.191 KM, a planirano je 200.000 KM. Prema izjavi odgovorne osobe navedeni projekti su okončani sa 31.12.2009. godine, međutim nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdila da su Konačna Izvješća o realizaciji projekata dostavljena i razmatrana od strane Vlade FBiH. Od strane Fondacije

Odras (koja je nadležna za implementaciju pomenutih projekata) dostavljena je dokumentacija u kojoj je navedeno da će navedena izvješća biti dostavljena Vladi FBiH u okviru Godišnjeg izvješća o radu Fondacije.

Sukladno članku 37. Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2009. godinu, kao i Zaključcima Vlade FBiH V broj 848/2008, 527/09 i 671/09, resorna ministarstva nadležna za nadzor nad implementacijom razvojno-investicionih projekata dužna su kvartalno dostavljati Ministarstvu financija izvješća o utrošku sredstava i pisane informacije o tijeku implementacije projekata i povlačenju kreditnih sredstava. Dio nadležnih ministarstva i implementirajućih institucija je postupio sukladno odredbama navedenog Zakona i Zaključaka, međutim uvidom u prezentirana izvješća utvrđeno je da ministarstva i institucije, u najvećem broju slučajeva, nisu izvješćivali o stepenu realizacije projekta u odnosu na planiranu realizaciju, kao ni o razlozima odstupanja od plana. Ovo ukazuje na razloga što je provedenom revizijom utvrđeno da određene institucije kojima je odobreno financiranje projekata iz kreditnih sredstava, tijekom 2009. godine nisu povlačile kreditna sredstva sukladno ugovorenoj dinamici, a nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane aktivnosti na utvrđivanju razloga nepovlačenja kreditnih sredstava za navedene projekte. **Navedeno ima značajnost iz razloga što je Federacija na nepovučeni iznos glavnice kredita dužna plaćati i plaća troškove održavanja kredita.** Projekti za koje su planirana značajna proračunska sredstva za sufinanciranje, a za koje od strane nadležnih institucija tijekom 2009. godine nisu tražena sredstva, su: Upravljanje čvrstim otpadom II faza-planirano 400.000 KM, Prevencija ptičje gripe-planirano 508.145 KM, Unapređenje ruralnog poduzetništva-planirano 2.251.840, Upravljanje slivom Neretve i Trebišnjice-planirano 266.557 KM, Zaštita kvaliteta voda-planirano 738.290 KM, Rehabilitacija cesta u FBiH-planirano 1.105.874 KM, Koridor Vc autocesta Zenica-Sarajevo-Mostar-planirano 25.000.000 KM.

Imajući u vidu da korištenje kreditnih sredstava za implementaciju razvojno-investicionih projekata nije inkorporirano u Glavnu knjigu Proračuna Federacije BiH, ukazuje da Ministarstvo 20.11.2009. godine donijelo Instrukciju, kojom se uređuje način vođenja knjigovodstva, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicione projekte, sa primjenom iste od 01.01.2010. godine. Međutim, od strane Ministarstva nisu poduzete aktivnosti u dijelu sačinjavanja instrukcije i metodologije koju je potrebno primijeniti prilikom okončanja, odnosno zatvaranja određenog projekta (kome se podnosi konačno izvješće o završetku projekta, tko isti usvaja i donosi odluku o usvajanju, tko je zadužen da provede donesene odluke).

Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se osiguralo da se sredstva Proračuna FBiH, planirana na poziciji „Učešće Vlade FBiH u projektima rekonstrukcije koje financira međunarodna zajednica“, koriste sukladno planiranoj dinamici i u iznosima utvrđenim u Planu razvojnih projekata u Aneksu Proračuna FBiH.

Potrebno je sukladno utvrđenim nadležnostima poduzimati aktivnosti kako bi se osiguralo da resorna ministarstva i implementirajuće institucije koji su nadležni za implementaciju razvojno-investicionih projekata, podnose izvješća o utrošku sredstava razvojno-investicionih projekata sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH, ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih organa.

Potrebno je sačiniti instrukcija i propisati metodologiju za resorna ministarstva nadležna za implementaciju razvojno-investicionih projekata i implementirajuće institucije koju je potrebno primijeniti prilikom okončanja, odnosno zatvaranja određenog projekta, a kojom bi se uredila obveza podnošenja konačnog izvješća o završetku projekta, procedura usvajanja istog, kao i poduzimanje aktivnosti po usvojenom izvješću.

5.9 Otplata domaćeg pozajmljivanja

Otplate domaćeg pozajmljivanja su planirane u iznosu od 195.655.786 KM, a izvršene su u iznosu od 181.461.786 KM. Najveći dio se odnosi na **otplatu** pozajmice u iznosu od 153.975.786 KM, temeljem Ugovora o sindiciranom kreditu između FBiH (kao korisnik kredita) i sindikata banaka (kao kreditora), zaključenim 08.05.2009. godine. Ugovor je zaključen na osnovu Odluke Vlade FBiH o prihvatanju zaduženja FBiH za financiranje proračunskog deficita iz 2008. godine. Kredit je u cjelokupnom iznosu vraćen 10.08.2009. godine. **Troškovi kamata su izvršeni u iznosu od 3.144.014 KM, a troškovi**

obrade kredita prilikom uzimanja i vraćanja istog, kao i agentska usluga su izvršeni u iznosu od 384.939 KM.

Ostali dio povrata pozajmice odnosi se na povrat pozajmice na poseban namjenski račun GSM licence otvorenog kod JP Direkcija cesta FBiH u iznosu od 19.980.000 KM i na podračun-sredstva za zaštitu i spašavanje otvorenog u okviru JRR u iznosu od 7.506.000 KM (Federalna uprava za Civilnu zaštitu). Napominjemo da je Vlada FBiH 12.03.2009. godine donijela Odluku kojom se odobrava **prijenos sredstava sa računa GSM licence JP Direkcija cesta FBiH na transakcijski račun Ministarstva financija**, u visini od 19.980.000 KM, kao pozajmica, s rokom povrata od 60 dana od dana objave u „Službenim novinama FBiH“. Iako je ista trebala biti vraćena do 16.05.2009. godine, provedenom revizijom je konstatirano da je pozajmica na račun GSM licence JP Direkcija cesta FBiH vraćena tek 28.07.2009. godine. Vlada je također 12.03.2009. godine donijela Odluku kojom se odobrava **prijenos sredstava sa posebnog podračuna-sredstva za zaštitu i spašavanje (Federalna uprava za civilnu zaštitu)** na transakcijski račun Ministarstva financija, u visini od 11.500.000 KM, kao pozajmica, s tim da se ista vrati u roku od 60 dana od dana objave u „Službenim novinama FBiH“. Iako je ista trebala biti vraćena do 16.05.2009. godine, konstatirano je da je 02.12.2009. godine vraćen samo dio pozajmice, a ostatak u iznosu od 3.994.000 nije vraćen do okončanja revizije. **Imajući u vidu da je Proračunom FBiH za 2009. godinu planiran povrat navedenih pozajmica u ukupnom iznosu, kao i da je Odlukama Vlade FBiH utvrđeno vrijeme korištenja naprijedenih sredstava, ne može se potvrditi opravdanost neizvršenog povrata dijela pozajmice, odnosno kašnjenja u povratu. Navedeno ima posebnu značajnost imajući u vidu da se radi o namjenskim sredstvima koja su se trebala realizirati sukladno zakonskim i ostalim propisima od strane nadležnih institucija.**

Potrebno je sukladno Odluci Vlade izvršiti povrat dijela pozajmice u iznosu od 3.994.000 KM na poseban transakcijski podračun za zaštitu i spašavanje koji je u nadležnosti Federalne uprave za civilnu zaštitu.

5.10 Otplata unutarnjeg duga FBiH po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka bivšeg FMO i VF i neisplaćenih obveze prema dobavljačima

Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (u daljem tekstu: Zakon o unutarnjem dugu), procijenjen je unutarnji dug FBiH, način izmirenja obveza (gotovina, otpisivanje, obveznice) i utvrđeno je da će se opće obveze po osnovu unutarnjeg duga izmiriti do kraja 2008. godine. Međutim, Proračunom FBiH za 2009. godinu na poziciji Ministarstva odobrena su sredstva za izmirenje obveza za neizmirene plaće i naknade u iznosu od 2.000.000 KM i obveza prema dobavljačima u iznosu od 1.000.000 KM. Prema izjavi odgovorne osobe navedena sredstva su planirana zbog saznanja da su u toku sudski procesi i da će sudske presude po navedenim obvezama pristizati tijekom 2009. godine. Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da su tijekom revidirane godine vršene i isplate neisplaćenih plaća i naknada Prijašnjeg FMO i VF i isplate obveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO, temeljem izvršnih sudskih rješenja, koje nisu iskazane kao unutarnji dug FBiH.

Otplata unutarnjeg duga iz osnova neisplaćenih plaća i naknada pripadnika bivšeg FMO-a i VF u 2009. godini je iskazana u iznosu od 1.074.669 KM. Međutim, ovom iznosu treba dodati i isplate plaća i naknada po naprijed navedenom osnovu, temeljem sudskih izvršnih rješenja u iznosu od 1.065.294 KM, koje nisu evidentirane kao unutarnji dug od strane Ministarstva. **Za navedene naknade isplaćene su zatezne kamate u iznosu od 1.197.489 KM i troškovi sudskog postupka u iznosu od 742.845 KM, što znači da su na ukupan dug po navedenom osnovu isplaćeni troškovi zateznih kamata i sudskih sporova u procentu od 90,67%.**

Otplata unutarnjeg duga iz osnova neisplaćenih obveza prema dobavljačima u 2009. godini je iskazana u iznosu od 169.429 KM. Navedenom iznosu treba dodati isplate temeljem sudskih rješenja u iznosu od 195.432 KM, koje nisu evidentirane kao unutarnji dug. **Za navedene obveze isplaćene su zatezne kamate u iznosu od 456.876 KM i troškovi sudskog postupka u iznosu od 46.743 KM, što znači da su na ukupan dug po navedenom osnovu isplaćeni troškovi zateznih kamata i sudskih sporova u procentu od 138%.**

U Glavnoj knjizi Riznice, kao što je konstatirano i prethodne godine, i dalje se u knjigovodstvenim evidencijama Prijašnjeg FMO-a i OSA-e, iskazuje stanje obveza iz perioda koji je obuhvaćen Zakonom o unutarnjem dugu. Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da su poduzete

adekvatne aktivnosti u cilju da se izvrši verificiranje navedenih obveza sukladno zakonskim i ostalim propisima. Također, kao i prethodnih godina konstatirano je da nije izvršeno usuglašavanje izmirenih obveza po osnovu unutarnjeg duga, koje se vode u pomoćnim evidencijama Ministarstva, sa obvezama iskazanim u Glavnoj knjizi Riznice na bilančnim pozicijama naprijed navedenih institucija. Ministarstvo je u cilju usuglašavanja i pripreme naloga za knjigovodstveno zatvaranje svih realiziranih obveza Prijašnjeg FMO, kao i svih realiziranih obveza OSA-e FBiH u Glavnoj knjizi riznice za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu, početkom 2009. godine formiralo Komisiju, međutim ista do kraja 2009. godine nije okončala aktivnosti, iako je rok za završetak zadatka bio do 25.07.2009. godine.

Imajući u vidu da nisu utvrđene ukupne obveze FBiH koje predstavljaju unutarnji dug, a posebno da nisu izmirene obveze po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka Prijašnjeg FMO i VF i obveze prema dobavljačima u zakonskom roku (do 31.12.2008. godine), ne može se potvrditi dosljedna primjena odredbi Zakona u unutarnjem dugu. Nedosljedna primjena je imala za posljedicu plaćanje značajnog iznosa zatezних kamata i troškova spora na teret Proračuna FBiH.

Potrebno je sačiniti analizu stanja izmirenih i neizmirenih obveza za plaće i naknade pripadnika prijašnjeg FMO i VF i obveza prema dobavljačima imajući u vidu rok definiran Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (do 31.12.2008. godine) za izmirenje istih, s posebnim osvrtom na postojeće sudske presude iz osnova unutarnjeg duga, kako bi se izbjegla veća proračunska izdvajanja po osnovu kamata i sudskih troškova.

Potrebno je da imenovana Komisija izvrši usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje svih realiziranih obveza prijašnjeg FMO po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada djelatnika FMO i VF i obveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obveza OSA-e FBiH u Glavnoj knjizi Riznice za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu, te da izvrši popis izmirenih obveza.

5.11 Otplata unutarnjeg duga po osnovu stare devizne štednje

Otplata obveza po osnovu stare devizne štednje u 2009. godini iskazana je u iznosu od 58.577.721 KM. Od navedenog iznosa na isplate po osnovu emitiranih obveznica odnosi se 52.390.270 KM, na gotovinske isplate do 1.000 KM se odnosi 6.132.761 KM (na osnovu Odluke Vlade FBiH od 12.03.2009.godine) i isplate koje nakon isplate od 1.000 KM ne prelaze iznos od 100 KM se odnosi 55.035 KM (Odluka Vlade FBiH od 18.11.2009.godine). Prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2009. godine ukupno verificirani iznos stare devizne štednje, sa zakonski obračunatom kamatom od 0,5%, iznosi **484.761.601 KM**, od čega se na verificirani iznos obveza po osnovu stare devizne štednje u redovnom postupku odnosi 411.219.701 KM a po žalbama drugostupanjskoj Komisiji pozitivno je riješeno 73.541.900 KM. Od navedenog iznosa **izmireno je ukupno 132.765.390 KM (putem obveznica i gotovinskih isplata)**, tako da je ostalo neizmireno na dan 31.12.2009. godine 351.996.211 KM.

Zakonom o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH, koji je stupio na snagu 01.10.2009. godine, je definirano da će se obveze po osnovu računa stare devizne štednje koje nisu izvršene isplatom u gotovini izmiriti putem obveznica (osim za iznose koji ne prelaze 100 KM) sa rokom dosjeća do 7 godina od dana emisije i kamatnom stopom od 2,5% godišnje. Za račune stare devizne štednje koji su verificirani do 31.12.2008. godine obveznice će se emitirati do 30.09.2009. godine, a obveze verificirane nakon 01.01.2009. godine će se emitirati najkasnije do 31.03. naredne godine u odnosu na godinu u kojoj je izvršena verifikacija. Navedenim Zakonom utvrđen je rok za verifikaciju potraživanja najkasnije do 31.12.2010. godine. Vlada FBiH je **21.10.2009. godine** donijela Odluku o prvoj emisiji obveznica FBiH za izmirenje obveza po osnovu verificiranih računa stare devizne štednje, kojom je definiran datum prve emisije **30.09.2009. godine**, a iznos emisije obveznica je 346.515.271 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da je 16.12.2009. godine zaključen Ugovor između Ministarstva i Registra vrijednosnih papira u FBiH d.d. Sarajevo o obavljanju usluga u vezi sa registracijom i vođenjem obveznica FBiH po osnovu stare devizne štednje. Registar vrijednosnih papira je dostavio 31.12.2009. godine Izvješće o izvršenoj registraciji obveznica FBiH i izvješće za isplatu glavnice i kamate sa rokom dospjeća 31.12.2009. godine. Izmirenje obveza po osnovu prvog dospjeća kamate i glavnice za obveznice serije A na dan 31.12.2009. godine, izvršeno je u siječnju 2009. godine, i to isplata kamate u iznosu od 2.165.658 KM i glavnice u iznosu od 50.224.612 KM za 27.294 štediša.

Prezentirana je dokumentacija iz koje je utvrđeno da je Ministarstvo svojim dopisom od 15.12.2009. godine dostavila Vladi FBiH **Informaciju o obvezama FBiH koje proizilaze iz presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu Suljagić protiv Bosne i Hercegovine (Aplikacija br. 2791/02)** sa Prijedlogom zaključaka. Vlada FBiH je svojim Zaključkom V broj 20/2010 od 11.01.2010. godine zadužila Ministarstvo da dostavi prijedlog **Odluke o dopuni Odluke o prvoj emisiji obveznica FBiH za izmirenje obveza po osnovu verificiranih računa stare devizne štednje (u dijelu definiranja obveza plaćanja zatezних kamata u slučaju neizmirenja obveza u roku dužem od 30 dana)**, kao i prijedlog Odluke na osnovu koje bi se isplatile polugodišnje kamate po osnovu planirane emisije obveznica stare devizne štednje u 2008. godini koje su dospjele 27.03. i 27.09.2009. godine. Ministarstvo je 21.12.2009. godine dostavilo prijedlog Odluke o isplati kamate dospjelih 27.03.2008. godine po osnovu planirane emisije obveznica stare devizne štednje u 2008. godini u iznosu od 3.986.776 KM, koja su se trebala isplatiti iz Proračuna FBiH za 2009. godinu, međutim Vlada FBiH je tek 24.03.2010. godine donijela Odluku o isplati kamata u iznosu od 7.973.616 KM, a koja se odnosi na kamate dospjele 27.03.2009. i kamate dospjele 27.09.2009. godine po osnovu planirane emisije obveznica stare devizne štednje u 2008. godini. **Uzimajući u obzir presudu Europskog suda za ljudska prava, da se naprijed navedene obveze odnose na 2009. godinu, da su proračunom za 2009. godinu planirana sredstava za izmirenje obveza za staru deviznu štednju obveznice – kamata, te da je značajan dio sredstava ostao neutrošen, ne može se potvrditi opravdanost kašnjenja u realizaciji isplata po navedenim obvezama, kao i terećenje Proračuna FBiH za 2010. godinu. Kašnjenje u realizaciji obveza po osnovu emitiranih obveznica može u narednom periodu imati za posljedicu isplatu zatezних kamata.**

Na osnovu uvida u Izvješće o radu Komisije za verifikaciju stare devizne štednje, konstatiramo da, sa 31.12.2009. godine, broj neriješenih žalbi upućenih navedenoj Komisiji, kao drugostupanjskom tijelu na izdana „rješenja o odbijanju zahtjeva za verifikaciju“ od strane agencija (Agencija za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo–AFIP i Agencija za pružanje financijskih, informatičkih i posredničkih usluga Mostar–FIP) iznosi 1.135. Uzimajući u obzir da će komisije za verifikaciju stare devizne štednje i u narednom periodu biti angažirane kao drugostupanjski organ, a zbog mogućnosti ulaganja vanrednih pravnih lijekova protiv odluka Komisije nakon okončanja žalbenog postupka, potrebno je pristupiti boljem organiziranju kako bi se proces verifikacije stare devizne štednje priveo kraju u razumnom roku.

Potrebno je poduzeti dodatne aktivnosti na blagovremenom osiguranju sredstava u Proračunu FBiH prema dinamici dospelja kamata i glavnica po osnovu emitiranih obveznica po osnovu računa stare devizne štednje i izmirenja obveza po istom, kako ne bi došlo do kašnjenja i dodatnih isplata na teret Proračuna na ime zatezних kamata.

5.12 Otplata unutarnjeg duga po osnovu ratnih tražbina

Proračunom FBiH za 2009. godinu su planirana sredstva za isplatu kamata na obveznice za ratne tražbine u iznosu od 5.028.500 KM. **Iako u 2009. godini nije bilo gotovinskih isplata obveza glavnice za ratne tražbine, ukazujemo da je temeljem sudskih izvršnih rješenja koja se odnose na ratne tražbine isplaćeno troškova spora u iznosu od 332.764 KM i kamata na troškove spora u iznosu od 136.384 KM, što je ukupno 469.148 KM.**

Vezano za rad **Komisije za verifikaciju obveza za tražbine nastale u ratu ili tijekom ratne opasnosti**, utvrđeno je da je ista dostavila Konačno izvješće o radu koje je Vlada usvojila 23.10.2008. godine i donijela Zaključak V broj 902/08. Navedenim Zaključkom se ista obvezuje da završi aktivnosti na kompletiranju i slanju dokumentacije i objave u „Službenim novinama FBiH“, nakon čega će kompletnu dokumentaciju koja se odnosi na ratne tražbine na osnovu Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH predati Federalnom ministarstvu financija na dalju nadležnost. Istim Zaključkom, Federalno ministarstvo financija se obvezuje da preuzme dokumentaciju iz prethodne točke i nastavi sa postupkom realizacije tražbina, sukladno propisima koji reguliraju izdavanje obveznica, kao i da umjesto Komisije rješava sve predmete koji nisu okončani. Danom izvršene primopredaje dokumentacije Federalnom ministarstvu financija, Komisija za konačnu verifikaciju ratnih tražbina je trebala prestatu sa radom. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je navedena Komisija nastavila aktivnosti sve do 02.09.2009. godine, kada je podnesena Informacija Vladi FBiH, a ista je na sjednici od 29.10.2009. jednoglasno usvojila Informaciju i donijela Zaključak da usvajanjem iste Komisija za konačnu verifikaciju

ratnih tražbina fizičkih i pravnih osoba prestaje sa radom. Za rad u 2009. godini Komisiji je isplaćena neto naknada u iznosu od 22.678 KM. Nije prezentirana dokumentaciju da je izvršena **primopredaja dokumenata između Komisije i Ministarstva, koje je zaduženo za dalji nastavak aktivnosti na utvrđivanju i izmirenju obveza, sukladno zakonskim i ostalim propisima.** Tijekom obavljanja revizije data je izjava u kojoj je navedeno da je zbog uočenih nedostataka u radu Komisije, od strane nadležnog Sektora Ministarstva traženo da se primopredaja izvrši na način da se osigura potpun uvid u dokumentaciju na temelju koje je Komisija odlučivala, kao i u svaki predmet pojedinačno, te da se u zapisniku o primopredaji odvojeno navedu i prilikom primopredaje soritiraju predmeti, što nije učinjeno, a Komisija je u međuvremenu prestala sa radom. Smatramo bitnim istaći da je potrebno izvršiti potpunu primopredaju dokumentacije, imajući u vidu da je Ministarstvo zaduženo za arhiviranje navedene dokumentacije i poduzimanje daljih aktivnosti na izmirenju obveza i rješavanju svih eventualnih sporova koji mogu proisteci po osnovu neriješenih ili negativno riješenih predmeta.

Potrebno je izvršiti primopredaju dokumentacije između Komisije za verifikaciju obveza za tražbine nastala u ratu ili tijekom ratne opasnosti i Ministarstva financija, na način kako je utvrđeno Zaključkom Vlade FBiH od 23.08.2008. godine.

5.13 Vanjski dug

Stanje vanjskog duga FBiH u financijskim izvješćima Proračuna FBiH na dan 31.12.2009.godine iskazano je u iznosu 3.308.495.047 KM i odnosi se na: stanje vanjskog duga (relevantni dug) po osnovu kredita koje je sa kreditorom ugovorila BiH (supsidijarnim sporazumom obveza prenesena na FBiH) u iznosu 3.205.175.856 KM i na stanje vanjskog duga po osnovu kredita koje je direktno, sukladno Zakonu o vanjskom dugu, sa kreditorom ugovorila FBiH u iznosu od 103.319.191 KM.

Izdaci po osnovu izmirenja obveza po vanjskom dugu FBiH u 2009. godini su iskazani u iznosu od 158.838.552 KM, a isti se odnose na otplatu glavnice 97.123.171 KM, za izmirenje kamata po istoj 61.582.343, na negativne kursne razlike 105.267 i bankarske troškove 27.771 KM.

Uvidom u dokumentaciju vezano za otplatu kredita utvrđeno je, što je konstatirano i prethodnom revizijom, da je na osnovu zaključka Savjetodavne komisije za dug, pri Vijeću ministara BiH od 18.01.2007. godine, Ministarstvo financija i riznice BiH, bez date suglasnosti Ministarstva financija FBiH, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, tijekom 2009. godine, izvršilo plaćanje 593.650 USD prispjelih **obveza KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo.** Ukupno plaćene obveze po navedenom Zaključku od srpnja 2006. godine do 31.12.2009. godine iznose 1.739.666 USD. Navedene obveze su nastale na osnovu zaključenih Sporazuma o podzajmu između Ministarstva financija i riznice BiH i KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, kao krajnjeg korisnika kredita, a da prethodno obveze nisu supsidijarno prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika. **Plaćene obveze u iznosu od 1.739.666 USD iz Proračuna FBiH nisu iskazane kao tražbine Federacije BiH od KJKP „Toplane“ d.o.o Sarajevo u Glavnoj knjizi Riznice.** Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrdili smo da je Ministarstvo poduzimalo određene aktivnosti u cilju rješavanja navedenog problema, tako je u 2010. godini Skupština Kantona Sarajevo donijela Odluku o davanju garancije za servisiranje obaveza po kreditima Svjetske banke za krajnjeg korisnika KJKP „Toplane-Sarajevo“, kao i da će izvršiti servisiranje obaveza do kraja otplatnog perioda i refundaciju do sada plaćenih obaveza po kreditima, ukoliko krajnji korisnik ne bude izvršavao obaveze po kreditima. Međutim do kraja vršenja revizije nisu zaključeni supsidijarni ugovori između BiH i FBiH, kao i FBiH i KJKP „Toplane“ doo Sarajevo, odnosno nije izvršena naplata navedenih potraživanja.

Tražbine od krajnjih korisnika kreditnih sredstava na dan 31.12.2009. godine u financijskim izvješćima Proračuna FBiH iskazane su u iznosu od 46.122.552 KM, što u odnosu na iskazne tražbine na dan 31.12.2008. godine, predstavlja povećanje u iznosu od 16.648.437 KM. Prema sačinjenom Izvješću o realizaciji plana otplate obveza FBiH po vanjskom dugu i Planu prihoda od krajnjih korisnika za period 01.01.-31.12.2009.godine, najveći dužnici su: JP „Željeznice FBiH“ doo Sarajevo (35.392.936 KM), JP Direkcija za cesta FBiH (7.560.854 KM), Kanton Tuzla (1.846.575 KM), RMU „Breza“ Breza (336.972 KM), RMU „Kreka“ Tuzla (225.750 KM). Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne mjere na naplati tražbina, posebno imajući u vidu da dio korisnika već duži period ne izmiruje svoje obaveze.

Ministarstvo je sačinilo Informaciju o stanju unutarnjeg i vanjskog duga sa stanjem na dan 30.06.2009.godine i istu dostavilo Vladi FBiH na razmatranje. Vlada FBiH je Zaključkom V broj 769/09 od 21.10.2009.godine, zadužila Ministarstvo da sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i garancijama, u cilju izmirenja prispjelih obveza krajnjih korisnika, zahtjeva od kantona, grada ili općine, da izrade i dostave plan mjera za osiguranje prihoda za servisiranje vanjskog duga. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da **navedeni Zaključak nije u cijelosti realiziran u ovom dijelu**, obzirom da jedan dio korisnika nije dostavio otplatne planove, jedan dio je dostavio otplatne planove koji nisu prihvaćeni od strane Ministarstva. Prihvaćeni su samo otplatni planovi Kantona Tuzla, Eco deponije Mošćanica Zenica i KP „Komrad“ Posušje. Vezano za iskazani **dug JP Direkcije cesta FBiH**, navedenim Zaključkom zaduženo je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija da u cilju izmirenja dospjelih obveza u roku od 30 dana dostavi prijedlog odluke kojom bi se obveze po kreditu isplaćivale iz prihoda Federalne direkcije za izgradnju, održavanje i upravljanje autocesta, a Ministarstvo da pripremi sporazum o navedenom prenosu obveza po kreditu. Prema izjavi odgovorne osobe sporazum nije sačinjen i potpisan. Navedenim Zaključkom Vlade FBiH je definirano da se nastave aktivnosti u cilju investiranja **revolving sredstava prikupljenih na podračunu Projekta vodoopskrbe općine Kakanj**. Na dan 31.12.2009. godine stanje sredstava na ovom podračunu je iznosilo 1.033.607 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili samo da je 24.02.2010. godine Ministarstvo zaključilo ugovor sa Općinom Visoko i JKP Visočica doo Visoko u ukupnom iznosu glavnice od 1.000.000 KM na ime realizacije Projekta izgradnje gradskog kolektora, izgradnja vodozahvata Haluge I faza i rekonstrukcija gradske vodovodne mreže u Općini Visoko.

Vezano za dug **JP „Željeznice FBiH“**, početkom 2009. godine donesen je Zakon o financijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ doo Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine, kojim su dio iskazanih obveza navedenog preduzeća predmet financijske konsolidacije. **Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi potvrdili da su poduzimane aktivnosti vezano za reguliranje obveza po kreditima koje su predmet konsolidacije, kao i da su poduzimane aktivnosti na naplati dijela obveza po kreditima JP „Željeznice FBiH“, a koje nisu obuhvaćene navedenim Zakonom.**

Potrebno je nastaviti započete aktivnosti vezane za formalno-pravni supsidijarni prijenos obveza na relaciji FBiH (Ministarstvo financija)-Kanton Sarajevo-KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, sukladno odredbama važećih propisa, kao i poduzeti aktivnosti u cilju naplate sredstava u iznosu od 1.739.666 USD plaćenih na ime otplate kredita KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo.

Potrebno je poduzeti aktivnosti vezano za reguliranje obveza po kreditima JP „Željeznice FBiH“ koje su temeljem Zakona o financijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ doo Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine predmet konsolidacije, kao i aktivnosti na naplati dijela obveza po kreditima koje nisu obuhvaćene navedenim Zakonom.

Potrebno je poduzeti određene aktivnosti i zakonom utvrđene mjere, kako bi krajnji korisnici kreditnih sredstava, za koje je otplata kredita izvršena iz Proračuna FBiH, izmirili svoje dospjele obveze prema Federaciji BiH, odnosno kako bi se u narednom periodu blagovremeno izmiravale obveze u propisanom roku.

Odlukom o upravljanju revolving fondovima po projektima „Lokalne inicijative“ i „Lokalni razvoj“, koju je donijela Vlada FBiH na prijedlog Ministarstva 16.11.2006. godine, upravljanje kreditnim revolving sredstvima sa Fondacije za održivi razvoj (Odras) preneseno je na Razvojnu banku FBiH. Sa Razvojnou bankom FBiH Vlada FBiH je 30.01.2007. godine zaključila Ugovore o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalnih inicijativa-LIP (37.134.069 KM) i Lokalnog razvoja-LDP (14.125.797 KM). Komisija za revolving sredstva, formirana od strane Vlade FBiH, koja je zadužena za upravljanje revolving fondovima podnijela je Izvješće o radu za period ožujak-prosinac 2009. godine. Navedeno Izvješće Vlada FBiH je usvojila Zaključkom V broj 82/2010 od 01.02.2010. godine. Uvidom u navedeno Izvješće utvrdili smo da je komisija konstatirala da je Ministarstvo temeljem potpisanih ugovora o upravljanju revolving sredstvima utvrdilo obvezu analize priliva sredstava po osnovu kamata i da će zavisno od visine tih sredstava izvršiti povećanje obveze servisiranja vanjskog duga, međutim Komisija je zauzela stav da ovo pitanje razmotri u narednom periodu, obzirom da se ne radi o hitnom poduzimanju aktivnosti. Uvidom u dokumentaciju i prema izjavi odgovorne osobe, Ministarstvo i Banka nisu sukladno zaključenim ugovorima, polugodišnje razmatrali troškove upravljanja ovim sredstvima i eventualno korigirali iznos naknade koji pripada Banci za obavljene posao, a koja je utvrđena ugovorima. Navedeno je konstatirano i prethodnom revizijom. Prema izvješću Razvojne banke od 27.01.2010. godine na dan

31.12.2009. godine raspoloživa sredstva po Projektu lokalnog razvoja iznosila su 5.337.807 KM, a po Projektu lokalne inicijative 14.177.521 KM. **Imajući u vidu da se radi o značajnim sredstvima koja nisu angažirana, kao i visinu naknade koju Banka naplaćuje na godišnjem nivou (200.000 KM po Projektu), ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne aktivnosti kako od strane Ministarstva, tako i od strane Komisije, u dijelu angažiranja raspoloživih sredstava i utvrđivanja visine naknade koja pripada Banci.**

Posebno ističemo da **u Glavnoj knjizi Riznice i dalje nisu evidentirane tražbine za sredstva koja su u ranijem periodu dana u komisijon Razvojnoj banci FBiH**, na osnovu ugovora o komisijonim poslovima između Razvojne banke FBiH i Federacije BiH. Rješenjem ministra od 28.01.2009. godine formirana je Komisija za izradu baze podataka o sredstvima danim u komisijon prema Razvojnoj banci FBiH. Prema izjavi odgovorne osobe imenovana komisija nije imala aktivnosti u 2009. godini. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezano za prijenos prikupljenih sredstava od strane Razvojne banke FBiH na zahtjev Ministarstva, a temeljem zaključenih pojedinačnih ugovora o komisijonim poslovima utvrđeno je da je Ministarstvo uputilo 26.03.2009. godine zahtjev za prijenos raspoloživih sredstava umanjnih za obračunatu naknadu po kreditu Kuvajtskog fonda (Projekat vodosnabdijevanja) i raspoloživa sredstava umanjna za obračunatu naknadu po kreditu Svjetske banke – IDA N040 BOS (Projekat šumarstva – WB), i da je od strane Banke 02.04.2009. godine izvršena uplata sredstava u iznosu od 1.135.046 KM. **Ministarstvo je 07.05.2009. godine uputilo novi zahtjev za uplatu raspoloživih sredstava u iznosu od 11.331.409 KM po kreditu Saudijskog fonda za razvoj broj 1/350 i raspoloživa sredstva u iznosu od 824.784 KM po kreditu OPEC fonda broj 757-P (Projekat obnove obrazovanja), međutim po navedenom Razvojna banka FBiH nije postupila, odnosno nije izvršena uplata.** Zaključkom Vlade V broj 769/09 definirano je da se obvezuje Razvojna banka da sva sredstva prikupljena po osnovu komisijonih ugovora, a koja su prihod Proračuna FBiH redovno uplaćuje u Proračun FBiH sukladno odredbama predmetnih ugovora. Također zaduženo je Ministarstvo da u suradnji sa Razvojnom bankom za Vladu FBiH pripremi informaciju o sredstvima temeljem kredita koji su komisijonim ugovorima dani na upravljanje Razvojnoj banci, međutim nije prezentirana dokumentacija da je Zaključak Vlade FBiH realiziran. **Na temelju prezentiranog izvješća po komisijonim projektima dostavljenim od strane Razvojne banke utvrdili smo da stanje raspoloživih sredstava na dan 31.12.2009. godine povećano u odnosu na prethodni period. Raspoloživa sredstva po kreditu Sudijskog fonda iznose 12.670.413 KM, Projektu vodosnabdijevanja (kredit Kuvajtskog fonda) iznose 1.805.137 KM, Projektu šumarstva – WB iznose 840.712 KM i Projektu obnove obrazovanja (Kredit OPEC fonda) iznose 1.584.400 KM. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ne može se potvrditi opravdanost nepoduzimanja adekvatnih aktivnosti na angažiranju raspoloživih sredstava prikupljenih temeljem povrata komisijonih kredita realiziranih putem Razvojne banke FBiH, a posebno imajući u vidu da su za otplatu navedenih kredita prema kreditorima angažirana sredstva Proračuna FBiH.**

Revizijom je utvrđeno da je u Glavnoj knjizi riznice i pomoćnoj evidenciji, evidentirana obveza po kreditu WB-IDA-N010-Hitno pokretanje industrije, čiju obvezu plaćanja je FBiH preuzela od Izvorno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine (IGA) u iznosu od 9.086.397 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da konačna alokacija obveza po ovom kreditu nije utvrđena, a plaćanje dospjelih obveza (u 2009. godini ukupno plaćeno 311.251 KM) se vrši prema članku 50. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama BiH, kojim je utvrđeno da u slučaju kada alokacija vanjskog državnog zaduženja nije konačna i kada princip krajnjeg korisnika nije primjenjiv, tada se obveza otplate duga alocira sukladno s udjelom entiteta i Distrikta u državni proračun u godini u kojoj se alokacija i vrši. Prema obavijestima Ministarstva financija i trezora BiH od 24.03.2009. i 25.10.2009. godine, privremeni omjer učešća FBiH za 2009. godinu je bio 62,05%.

Revizijom je utvrđeno da je u 2009. godini, kao i u prethodnoj godini, iz Proračuna FBiH vršena otplata alociranog vanjskog duga po kreditima „konsolidirani zajam B“ i „konsolidirani zajam C“ prema Svjetskoj banci. Prema dopisu kojeg je „BH GAS“ d.o.o Sarajevo uputio Ministarstvu dana 14.10.2006. godine, zatraženo je poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva kako bi se utvrdila stvarna obveza „BH GAS“ d.o.o Sarajevo po kreditima 4039 BOS i 4040 BOS, a koji čine dio „konsolidiranog zajma B“ i „konsolidiranog zajma C“. Od strane odgovorne osobe prezentirani su nam nacrti Supsidijarni kreditni sporazumi po osnovi sporazuma o kreditu (Konsolidirani kredit B i konsolidirani kredit C), koji su prosljeđeni menadžmentu „BH GAS-a“, međutim do kraja vršenja revizije isti nisu zaključeni.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u dijelu dosljedne provedbe zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne Banke FBiH o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalne inicijative (LIP) i Lokalni razvoj (LDP).

Potrebno je nastaviti poduzete aktivnosti vezane za formiranje baze podataka o sredstvima danim u komisijon Razvojnoj banci FBiH, kao i izvršiti evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Riznice.

Potrebno je poduzimati aktivnosti sukladno zaključenim ugovorima o komisijonim poslovima sa Razvojnomo bankom FBiH i Zaključku Vlade FBiH V broj 769/09 od 21.10.2009.godine, u dijelu blagovremenog raspolaganja prikupljenim sredstvima na posebnim računima po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika.

Sukladno zakonskim nadležnostima, poduzeti potrebne aktivnosti na utvrđivanju konačne alokacije obveza po kreditu WB-Hitno pokretanje industrije.

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti u cilju utvrđivanja ukupnih obveza „BH GAS“ d.o.o. Sarajevo po osnovu kredita 4039 BOS i 4040 BOS kako bi se iste pravno i finansijski regulirale.

5.14 Ostali nalazi

Vlada FBiH je 04.02.2009. godine donijela **Odluku o posebnoj taksi za izmirenje duga Ruskoj federaciji za isporuku prirodnog gasa u periodu od 1992-1995. godine** koja će se uplaćivati na poseban namjenski podračun u okviru JRR, zadužila Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije za namjensko korištenje sredstava ostvarenih od posebne takse, te ovlastila po dva predstavnika Ministarstva financija i Ministarstva energije, rudarstva i industrije za potpisivanje podračuna. Sukladno Odluci Vlade, Ministarstvo je 23.02.2009. godine otvorilo poseban transakcijski podračun u okviru JRR za plaćanje takse Gasprom export-u Moskva. Uvidom u karton deponiranih potpisa utvrđeno je da je na istom navedeno da će potpisivanje naloga za raspolaganje sredstvima na navedenom računu biti kolektivno, uz bilo koja dva potpisa. Uvidom u realizaciju sredstava sa pomenutog podračuna konstatirano je, da iako je Ministarstvo energije, rudarstva i industrije zaduženo za namjensko korištenje ovih sredstava, da su naloge su potpisivali samo predstavnici Ministarstva financija, a u pojedinim slučajevima i zamjenici premijera, što ne smatramo opravdanim obzirom da je Vlada FBiH ovlastila za potpisivanje predstavnike dva pomenuta Ministarstva. Posebno ističemo da ostvareni prihodi nisu iskazani u finansijskim izvješćima u ukupnom iznosu, kao ni rashodi nastali po osnovu istog (doznačena sredstva na račun Energoinvest dd Sarajevo), zbog čega se ne može potvrditi da su prihodi i rashodi po osnovu prikupljene posebne takse istinito i fer iskazani u finansijskim izvješćima. Prilikom doznačavanja sredstava Energoinvest-u, ostvarenih po osnovu naprijed navedenog prohoda, vršen je storno na poziciji iskazanih prihoda i na poziciji prikupljenih sredstava iskazanih na transakcijskom podračunu, što nije sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. **Zbog naprijed navedenog nismo u mogućnosti potvrditi dosljednu provedbu Odluke Vlade vezano za angažiranje oba pomenuta ministarstva, a posebno u dijelu planiranja, realizacije i iskazivanja sredstava ostvarenih po naprijed navedenom osnovu.**

Potrebno je postupiti sukladno Odluci Vlade FBiH o posebnoj taksi za izmirenje duga Ruskoj federaciji za isporuku prirodnog gasa u periodu 1992-1995. godina, u djelu da se namjensko korištenja sredstava ostvarenih od posebne takse prati od strane Ministarstva energije, rudarstva i industrije i da se odluka realizira od strane Ministarstva energije, rudarstva i industrije i Ministarstva financija u okviru njihovih nadležnosti.

Popis imovine, obveza i potraživanja iskazanih u Riznici FBiH na dan 31.12.2009. godine, izvršen je od strane Komisije, formirane od strane Federalnog ministra financija. Odluka o prihvatanju Izvješća Komisije za popis je donesena od strane ministra 22.02.2010. godine. Uvidom u navedeno Izvješće konstatirano je da Komisija nije utvrdila stvarno stanje imovine, obveza i potraživanja imajući u vidu da je izvršila popis stanja na dan 15.02.2010. godine i da nije izvršila usuglašavanje stanja sa knjiženjima izvršenim nakon datuma popisa, odnosno sa konačnim stanjima iskazanim na kraju godine. **Komisija u Izvješću nije dala prijedloge za poduzimanje konkretnih aktivnosti po određenim iskazanim stanjima obveza i potraživanja, iako je konstatirala identična stanja pojedinih obveza i potraživanja kao i prethodne 2008. godine. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da je od strane Ministarstva**

sukladno zakonskim i ostalim propisima utvrđeno stvarno stanje imovine, obveza i potraživanja iskazanih u Riznici, a posebno da su predložene konkretne aktivnosti kako bi se u narednom periodu izvršila naplata iskazanih potraživanja u Proračun FBiH.

Potrebno je da Komisija za popis imovine, obveza i potraživanja Riznice Federalnog ministarstva financija popis vrši na temelju potpune i vjerodostojne dokumentacije, da u Izvješću o rezultatima obavljenog popisa predloži konkretne aktivnosti i način knjiženja eventualnih razlika, kao i da Sektor za riznicu poduzme aktivnosti u cilju postupanja po prijedlozima Komisije za popis, sukladno Odluci ministra o prihvatanju Izvješća o popisu.

Prethodnom revizijom konstatirano je da je „**Transfer na ime obveze Vlade Federacije BiH malim dioničarima za terminale u FBiH**“ realiziran u iznosu od 13.282.892 KM, u korist „Energopetrol“ d.d. Sarajevo na ime izmirenja obveza malim dioničarima za terminale u Federaciji BiH. Realizacija je izvršena na osnovu Odluka Vlade FBiH kojima je definirana obveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo da u roku od dva dana nakon namirenja tražbina od Vlade FBiH izvrši uplatu cjelokupnog iznosa na Jedinstveni račun Riznice Proračuna FBiH sukladno Ugovoru o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i tražbina između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine. Međutim, **prethodnom revizijom, kao ni ovom, se nije moglo potvrditi da su od strane „Energopetrol“ d.d. Sarajevo u cijelosti izmirene obveze utvrđene člankom 3. navedenih odluka i člankom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i tražbina između Vlade FBiH i „Energopetrol“ d.d. Sarajevo.** Prethodnom revizijom dana je preporuka da se izvrši uvid u cjelokupnu naprijed navedenu dokumentaciju i sukladno konstatiranom poduzmu adekvatne aktivnosti, međutim **do kraja vršenja revizije nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti po istom.**

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izmirenje obveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo utvrđenim odlukama Vlade FBiH i člankom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine i sukladno sa konstatiranim poduzeti adekvatne aktivnosti.

Vezano za realizaciju transfera „Terminalima Federacije“ d.o.o. Sarajevo u 2008. godini, prethodnom revizijom je konstatirano da je isti iskazan u iznosu od 8.212.924 KM na osnovu **Odluke Vlade FBiH o odobravanju prijenosa dijela sredstava uplaćenih na ime dokapitalizacije od Konzorcija INA/MOL, gospodarskom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o Sarajevo.** Također, konstatirano je da je za navedene namjene dana 18.12.2008. godine na osnovu Odluke Vlade FBiH izvršen prijenos sredstava na transakcijski račun Proračuna FBiH u iznosu od 10.200.000 KM sa Escrow računa ustanovljenog na osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, otvorenog kod UPI Banke d.d. Sarajevo, potpisanog između Konzorcija, Vlade FBiH i Escrow agenta, koji je prenesen u UniCredit Bank d.d. Mostar. Skrećemo pažnju da prilikom prenosa sredstava nisu ispoštovane odredbe članka 10. Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo u dijelu ispunjenja propisanih uvjeta za otpuštanje navedenih sredstava od strane Escrow agenta po primitku izvadaka iz nadležnih registara dionica o izvršenoj dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo i odredbe Zaključka Vlade FBiH br. 461/06 (kojim je određeno da će se sredstva u iznosu od 10.200.000 KM prioritarno koristiti za sanaciju i rekonstrukciju terminala), obzirom da je Terminalima FBiH doznačen iznos od 8.212.924 KM. **Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da neiskorištena sredstva u iznosu od 1.987.076 KM nisu vraćena na Escrow račun tijekom 2009. godine, niti su iskorištena za utvrđene namjene.**

Sukladno Odluci o prijenosu sredstava Uprava gospodarskog društva „Terminali Federacije“ d.o.o Sarajevo, bila je dužna izvješća o realizaciji poslova sanacije, kao i izvješća o odgovarajućim finansijskim pokazateljima jednom mjesečno dostavljati Federalnom ministarstvu financija i Federalnom ministarstvu energetike, industrije i rudarstva, nadležnim za praćenje realizacije ove odluke. U toku vršenja revizije, kao i prethodnim revizijama, nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je po istom postupljeno. Vlada FBiH je 12.10.2009. godine donijela Odluku o izmjenama i dopunama naprijed navedene Odluke, kojom je odobrila da sredstva u visini od 2.845.654,42 KM namijenjena za sanaciju LPG rezervoara, mijenjaju namjenu i ista se preusmjeravaju za deblokadu računa NTF doo Ploče u vidu pozajmice. Odlukom nije naveden period trajanja pozajmice, kao ni način povrata. **Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi da je su od strane Ministarstva poduzete adekvatne aktivnosti u dijelu praćenja realizacije Odluka Vlade FBiH u cilju namjenskog utroška doznačenih sredstava.**

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti, kao predlagač odluke izvrši uvid u dokumentaciju na osnovu koje je donesena Odluka Vlade FBiH broj 1023/08 kojom se odobrava prijenos sredstava sa Escrow računa, posebno u dijelu poštivanja Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, te sukladno sa konstatiranim poduzme adekvatne aktivnosti.

Potrebno je postupiti sukladno odredbama Zaključka Vlade FBiH V broj 461/06, u dijelu namjenskog utroška nerealiziranog dijela sredstava u iznosu od 1.987.076 KM, ostvarenih na osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo.

Potrebno je da se poduzmu aktivnosti u cilju dosljedne primjene Odluke Vlade FBiH o odobravanju prijena dijela sredstava uplaćenih na ime dokapitalizacije od Konzorcija INA/MOL, privrednom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o Sarajevo u dijelu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo se očitovalo dopisom broj 01-49-5198/10 od 01.07.2010. godine i broj 02-49-5198-1/10 od 12.07.2010. godine na dostavljeni Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća Ministarstva za 2009. godinu. U očitovanju su, u najvećem dijelu, navedena obrazloženja za konstatirane propuste, te da su poduzete aktivnosti na rješavanju istih u 2010. godini. Na dio nalaza su dane primjedbe i sugestije, od čega je dio sugestija prihvaćen i inkorporiran u konačan tekst Izvješća, a dio primjedbi koje se odnose na revizorske nalaze nije prihvaćen jer nije priložena relevantna dokumentacija i nije dano adekvatno obrazloženje koje bi uticalo na izmjenu nalaza. Detaljno pojašnjenje dijela primjedbi koje nisu prihvaćane dato je u Komentaru na dostavljeno Očitovanje na Nacrt Izvješća o reviziji finansijskih izvješća za 2009. godinu, koji je dostavljen menadžmentu Ministarstva financija uz konačno Izvješće.

Prema navodima iz očitovanja, Ministarstvo je za veći dio revizijskih nalaza i preporuka već započelo aktivnosti na njihovom provođenju, tako da su u toku aktivnosti koje se odnose na: primopredaju predmeta i ostale dokumentacije vezane za verifikaciju ratnih tražbina; formalno-pravni supsidijarni prijenos obveza na relaciji Ministarstvo financija-Kanton Sarajevo-KJKP Toplane d.o.o.; formiranje komisije sa zadatkom da evidentira kredite date u komisijon Razvojnoj banci FBiH, sačini bazu podataka istih i izvrši knjiženja u Glavnoj knjizi Riznice; pravno i finansijsko reguliranje obveza „BH Gas“ d.o.o. po osnovu kredita 4039 BOS i 4040 BOS; provedbu zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne banke FBiH o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekta Lokalne inicijativa (LIP) i Lokalni razvoj (LDP); usklađivanju podzakonskih propisa sa Zakonom o računovodstvu i reviziju u FBiH; adekvatno sačinjavanje tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tijekova i planiranje likvidnosti Proračuna FBiH; izradu procedura o suradnji Ministarstva sa Federalnim pravobranilaštvom i proračunskim korisnicima vezano za planiranje i izvršenje sudskih presuda i izvršnih rješenja; povrat dijela pozajmice sa posebnog podračuna za zaštitu i spašavanje Federalne uprave za civilnu zaštitu; postupanje po Izvješću o popisu Riznice na dan 31.12.2009. godine.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Maida Letić, dipl. oec.
Članovi tima:
Azra Delić, dipl.oec.
Katica Lovrić, dipl. oec.

Prilog br. 1.
Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva financija na dan 31.12.2009. godine

Izraženo u KM

Red. broj	Vrsta Rashoda	Proračun za 2009. godinu	Izmjene Proračuna za 2009.godinu ¹	Tekuća pričuva u 2009.godini ²	Zakonska preraspodjela sredstava	Smanjenje zakonskog proračuna ³	Operativni proračun za 2009. godinu ⁴ (od 4 do 7)	Izvršenje proračuna za 2009.god.	Izvršenje proračuna za 2008.god.
1	2	3	4	5	6		8	9	10
I	Tekući izdaci (1-12)	19.240.034	15.462.526				16.038.327	13.436.101	14.023.818
1.	Bruto plate zaposlenih	2.876.368	3.022.150				3.022.150	2.909.758	2.877.278
2.	Naknade troškova zaposlenih	737.625	623.339				623.339	614.402	933.150
3.	Doprinosi poslodavca	311.874	358.530				358.530	306.530	318.173
4.	Putni troškovi	145.963	160.180				160.180	143.760	160.180
5.	Izdaci za energiju	115.234	132.079				132.079	110.784	110.699
6.	Izdaci za komunalne usluge	225.090	284.809		+ 30.000		314.809	302.162	213.078
7.	Nabavka materijala	70.062	106.562				106.562	78.151	105.254
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	46.094	58.005				58.005	39.297	58.005
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	7.683	7.683				7.683	1.263	4.635
10.	Izdaci za tekuće održavanje	153.645	94.799				94.799	91.105	68.490
11.	Osiguranje i bankarske usluge	537.758	425.462				425.462	416.351	567.280
12.	Ugovorene usluge	14.012.638	10.188.928		+ 545.801		10.734.729	8.422.538	8.607.596
II	Tekući grantovi (1-4)	15.149.855	16.209.854			- 1.391.579	14.818.275	14.817.835	45.743.525
1.	Grantovi drugim nivoima	3.000.000	5.673.000				5.673.000	5.673.000	17.650.000
2.	Grantovi pojedincima	0	0				0	-	200
3.	Grantovi neprofitnim organizacij.	0	160.000			- 107.000	53.000	53.000	199.704
4.	Ostali grantovi-povrat i drugo	12.149.855	10.376.854			- 1.284.579	9.092.275	9.091.835	27.893.621
III	Kapitalni izdaci	0	0				0	-	10.918.500
1.	Grantovi pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0				0	-	10.918.500
IV	Izdaci za kamate i ostale naknade	101.174.775	77.862.292			- 4.644.592	73.217.700	65.111.296	66.366.744
1.	Kamate na pozajmice primljene kroz državu	98.350.409	67.819.412			- 4.068.791	63.750.621	58.872.076	64.492.418
2.	Izdaci za inozemne kamate	2.824.366	2.824.366				2.824.366	2.710.267	1.874.326
3.	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	6.833.568		- 575.801		6.257.767	3.144.014	-
4.	Ostale naknade vezane za pozajmljivan.		384.946				384.946	384.939	-
V	Kapitalni izdaci	350.000	152.987			- 56.000	96.987	72.463	441.179
1.	Nabavka opreme	250.000	144.016			- 50.000	94.016	69.492	346.582
2.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	2.971				2.971	2.971	86.739
3.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	100.000	6.000			-00	0	-	7.858
VI	Ostale isplate	8.000.000	131.000.000			- 555.997	132.444.003	132.214.003	5.380.890
1.	Pozajmljivanje - Kanton Sarajevo		49.900.000				49.900.000	49.900.000	-
2.	Pozajmljivanje -Tuzlanski kanton		17.600.000				17.600.000	17.600.000	-
3.	Pozajmljivanje -Zeničko-Dobojski		15.000.000				15.000.000	15.000.000	-
4.	Pozajmljivanje - Srednjobosanski kanton		6.000.000				6.000.000	6.000.000	-
5.	Pozajmljivanje - Županija Posavska		4.500.000	1.000.000			5.500.000	5.500.000	-
6.	Pozajmljivanje - Zapadnohercegovački kanton		2.700.000				2.700.000	2.700.000	-

7.	Pozajmljivanje - Hercegovačko-Neretvanska		5.100.000			5.100.000	5.100.000	-
8.	Pozajmljivanje - Kanton 10		4.000.000			4.000.000	4.000.000	-
9.	Pozajmljivanje - Unsko- Sanski kanton		12.500.000			12.500.000	12.500.000	-
10.	Pozajmljivanje - Bosansko-podrinjski		8.700.000	1.000.000		9.700.000	9.700.000	-
11.	Učešće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica	8.000.000	5.000.000		- 555.997	4.444.003	4.214.003	5.380.890
VII	Otplate dugova	238.811.322	420.295.608		- 77.838.243	342.457.365	338.406.775	137.155.560
1.	Otplate dugova primljenih kroz državu	138.075.055	130.075.055		- 32.156.051	97.919.004	94.191.146	74.706.154
2.	Direktne obveze Fed. – ino dug	3.236.267	3.236.267			3.236.267	2.932.025	22.234.053
3.	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	195.655.786		- 14.194.000	181.461.786	181.461.786	-
4.	Otplate unutarnjeg duga	97.500.000	91.328.500		- 31.488.192	59.840.308	59.821.818	40.215.353
A	Ukupno rashodi i izdaci (I-VII)	382.725.986	660.983.267	2.000.000	- 83.910.610	579.072.657	564.058.473	280.030.216
B	Nerasp. višak prihoda i rashoda⁵	0	48.190.605					
	Ukupno odobrena sred. (A+B)	382.725.986	709.173.872	2.000.000	- 83.910.610	579.072.657	564.058.473	280.030.216
	Broj zaposlenih	128	129			127	126	124

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2009. godinu („Službene novine FBiH“, broj: 81/09)

² Dio odobrenih sredstva Tekuće pričuve u iznosu od 1.320.000 KM su obuhvaćena Zakonom o izmjenama i dopunama Proračuna FBiH

³ Za utvrđenu razliku od 83.910.610 KM manje odobrenog proračuna u odnosu na ukupno odobrena sredstva (Rebalans+/-Tekuća pričuva+/-Zakonska preraspodjela) nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdio način smanjenja odobrenog Proračuna

⁴ Ukupno odobreni Proračun za 2009. godinu

⁵ Odobrena sredstva na poziciji „Višak rashoda na prihodima“ u iznosu od 48.190.605 KM odobrena Proračunom FBiH Federalnom ministarstvu financija, nisu bila na raspolaganju Federalnom ministarstvu financija kao proračunskom korisniku, a ista su raspoređena za pokriće viška rashoda nad prihodima iskazanog u 2008. godini